

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XIII., ST. 66 — CENA 10 DIN

SOBOTA, 4. JUNIJA 1960

PREPOČASI

S plenuma Občinskega odbora SZDL Jesenice

Več sodelovanja z volivci

V torek zvečer je bil na Jesenicah širši plenum občinskega odbora SZDL, ki se ga je udeležilo okoli 50 ljudi. Povabljeni so bili tudi predsedniki DS, izvršni odbori stanovanjskih skupnosti in predstavniki drugih organizacij. Razpravljali so o vprašanih razvijanja stanovanjskih in krajevnih skupnosti in o njihovih problemih.

Na Jesenicah deluje 6 stanovanjskih skupnosti, ki so napravile že precejšen korak naprej v svojem razvoju. Stanovanjska skupnost na Plavžu je konsolidirala poslovanje v domu igre in dela. Žal pa ugotavljajo, da bo za zadnje četrtno leta zmanjkalo sredstev za vzdrževanje tega doma. Razen tega je začel z delom servis za pomoč hišnim svetom za vzdrževanje hiš. V stanovanjski skupnosti Sava obratuje komunalni servis, pralnica, krpalnica, likalnica, čistilnica in drugo. V Podmežakli pa so osredotočili svoje delo na priprave za gradnjo poslovnih prostorov stanovanjske skupnosti, za ustanovitev otroškega vrtca itd. Na pobudo stanovanjske skupnosti Podmežakla je občina dala sredstva za rekonstrukcijo Ceste Toneta Cufarja. Težnja stanovanjske skupnosti je podprla tudi Železarno, ki je dala za rekonstrukcijo ceste brezplačno 1000 ton kamena. Delavni sta tudi skupnosti na Hrušici in Dobravi, medtem ko ima stanovanjska skupnost Koroška Bela - Javornik največ problemov zaradi prostora. Izvršni odbor te skupnosti nima niti prostorov, kjer bi se lahko sestajal.

In druga plat? Kaže, da še vrsta vprašanj, ki bi olajšala delo stanovanjske skupnosti, ni rešena. Skupnosti še niso sestavile predračunov izdatkov in dohodkov, ker dejansko ne vedo, s čim razpolagajo. Niso še prejele vseh odločb o stanarini in najemninah. Sredstva ObLO, predvidena za potrebe stanovanjskih skupnosti, pa so bila razdeljena šele pred dnevi, žal vsem skupnostim enako, ne glede na število prebivalcev ali probleme posameznih skupnosti.

Drugo je vprašanje zainteresiranosti ljudi za delovanje skupnosti. Na plenumu so poudarili, da je še vrsta stvari nejasnih, da volivci premalo sodelujejo, skratka — stanovanjske skupnosti se premalo opirajo na dejanske potrebe državljanov, razen tega pa si radi zastavljajo preobsežne naloge. Res je, da so sredstva osnovni pogoj za delo in razvoj kake institucije, toda če teh ni, je treba delo prilagoditi takim razmeram. In če državljanji na kakem območju uvidijo potrebo po kakem objek-

tu, naj tudi sami prispevajo delovnih in sredstev, da bo ta zgrajen. O ureditvi Otroškega vrtca na Savi govorijo že nekaj mesecev. Toda samo zaradi tega, ker ni rešeno vprašanje financiranja, o tem le razpravljajo. — Sedanji otroški vrtec obstaja kot predšolska ustanova in je v proračunu ObLO. Potrebe pa kažejo, naj bi se preosnoval v varstveno ustanovo. Kdo naj ga potem financira? Verjetno tisti, ki bo v njem iskal uslugo. Podobno je z drugimi servisi in službami.

Razprava je ponovno odkrila nekaj problemov, ki v glavnem

zadevajo odnose ljudskega odbora in podružnice Komunalne banke do stanovanjskih skupnosti. Tu kljub številnim razpravam še niso našle enotnega jezika. Plenum je dal vrsto pobud in predlogov za rešitev nekaterih vprašanj, ki jih seveda ne bo moč hkrati in takoj rešiti, pač pa postopoma.

S SEJE OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA KRANJ

Letos 249 milijonov dinarjev

Za kmetijska posestva - „Domovi igre in dela“ pri stanovanjskih skupnostih

V četrtek popoldne sta bili v Kranju ločeni seji obeh zborov Občinskega ljudskega odbora. Na dnevnem redu je bilo poročilo o izvajanju investicij na kmetijskih posestvih, poročilo in razprava o statusu in organizaciji varstvenih ustanov za otroke, sprejetje sklepa o pripojitvi Kmetijskega posestva Predvor h Kmetijskemu posestvu Hrastje, nekateri zemljiške zadeve itd.

Poročilo o izvajanju investicij na kmetijskih posestvih, ki ga je pripravil Svet za kmetijstvo in gozdarstvo, je bilo sprejeto brez bistvenih pripomb. Predvsem poročilo ugotavlja, da imajo letos kmetijska posestva velike investicijske naloge, saj bo po planu vloženih za izgradnjo posestev 323.390.000 dinarjev, od tega letos 249.380.000 dinarjev. Šele s temi investicijami bo dana materialna osnova za nadaljnji pospešeni razvoj socialističnega kmetijstva, ki ga že sedaj nujno terjajo iz dneva v dan večje težnje zasebnih kmetijskih proizvajalcev za oddajo zemljišč v družbeno lastnino. Če hočemo na sodoben način razvijati kmetijsko proizvodnjo, je treba na posestvih predvsem spremeniti strukturo osnovnih sredstev. V tem pogledu so imela naša posestva doslej zelo malo možnosti, saj so vseskozi izkoriščala le neprimerne in za gospodarjenje tudi nerentabilne prostore, ki so jih prej uporabljali bivši lastniki za obdelavo znatno manjših površin zemljišč.

Več je bilo razprave o vprašanju organizacije vzgojnovarstvenih ustanov za otroke. Svet za šolstvo in Svet za varstvo družine sta pripravila poročilo in nekaj sklepov, ki določajo, da se vse obstoječe in vse novo ustanovljene vzgojnovarstvene ustanove prenesejo v pristojnost stanovanjskih skupnosti, kjer bi bile formirane kot zavodi s samostojnim financiranjem in bi imele enak status z enotnim imenom »Dom igre in dela«. V varstvo bi sprejemale vse otroke zaposlenih staršev od 2. do 15. leta starosti. S tem v zvezi je Stane Božič poudaril v razpravi, da bo nujno treba stanovanjskim skupnostim za te nove obsežne naloge preskrbeti materialno osnovo, predvsem prostore. Stanovanjske skupnosti sprejemajo namreč s tem nove odgovornosti in občinski ljudski odbor je poklican, da jim preskrbi primerne prostore. Sklep o pripojitvi Kmetijskega posestva Predvor h Kmetijskemu posestvu Hrastje je bil na sejah obeh zborov sprejet brez bistvenih pripomb.

O šolskih in razrednih skupnostih

Kranj, 4. junija. — Danes se je ob 8. uri v sejni dvorani OLO Kranj pričelo posvetovanje o uveljavljanju šolskih in razrednih skupnosti, ki ga je organiziral OK LMS, skupno z okrajno pedagoško službo.

Posvetovanju prisostvujejo vsi ravnatelji šol II. stonje, nadalje predsedniki šolskih odborov in šolskih skupnosti ter predstavniki mladinskih organizacij po šolah.

S seje sekretariata
OK LMS Kranj

Pregled dela komisij

Pretekli torek, 31. maja, je bila v prostorih OLO Kranj seja sekretariata OK LMS, ki se je udeležil tudi član predsedstva CK LMS tovariš Božo Jurak. Na seji so med drugim obravnavali tudi delo komisij OK LMS. Pri tem so sklenili, da bodo morale v kratkem vse komisije napraviti analize svojega dela. Delavska komisija prav sedaj pripravlja plenum o tehnični vzgoji naše mladine, šolska komisija pa posvetovanje o delu šolskih in razrednih skupnosti.

Letos bosta iz kranjskega okraja odšli na zvezno delovno akcijo še dve mladinski delovni brigadi. Razen tega pa bo Okrajni komite organiziral tudi lokalno delovno akcijo v Podvinu pri Radovljici, medtem ko ena brigada dela tudi pri urejevanju otoka Stenjaka. Na seji pa so razpravljali tudi o proslavi v Završnici.

Plenum ObK LMS na Jesenicah

V sredo, 1. junija, je bil na Jesenicah redni plenum Občinskega komiteja LMS. Na dnevnem redu je bila med drugim analiza IX. festivala v počastitev dneva mladosti. V tej analizi so ugotovili, da je v predtekmovalnih sodeloval preko 500 tekmovalcev samo iz Železarne. Zaključnih tekem pa se je udeležilo preko 800 športnikov, na kulturnih prireditvah je sodelovalo preko 300 mladincev in mladink, na izlet v partizanski kraj Pristavo pa je odšlo preko 1000 mladincev in mladink jeseniške občine. Kulturne prireditve v času festivala si je ogledalo preko tri tisoč Jesenčanov.

Pred veliko proslavo ob 15. obletnici osvoboditve Begunj

Radovljica, 2. junija — Tu je bil danes v prostorih Občinskega ljudskega odbora sestanek pripravljalnega odbora za proslavo 15-letnice osvoboditve zloglasne nacistične kaznilnice — begunjskih zaporov. Na seji so sprejeli okviren program proslave, ki bo dva dni, in sicer 16 in 17. julija letos, ter imenovali posamezne komisije.

Pred 15 leti so borci Kokrškega odreda, kljub silovitemu pritisku nemških sil, ki so se umi-

kale, obkolili Begunje in prisilili tamšnjo posadko, da se je vdala. S tem pogumnim dejanjem

Doslej 1656 upravljalcev

Zdravko Črv predsednik novega delavskega sveta jeseniške Železarne

Jesenice, 2. junija — Na današnji skupni seji dosedanjega in novoizvoljenega delavskega sveta jeseniške Železarne — seja je potekala v prazničnem vzdušju — se je konstituiral novi DS. Izvolili so tudi nov upravni odbor in predsednike stalnih komisij. Za predsednika novega delavskega sveta je bil izvoljen Zdravko Črv iz javniških valjarn, za podpredsednika pa Ivan Kambič. V upravni odbor so izvolili 11 članov.

Predsednik dosedanjega delavskega sveta Franc Gašperin in predsednik upravnega odbora Tone Pintar sta na seji poročala o uspehih delavskega upravljanja v minulih desetih letih in problemih, ki so jih dosedanjši organi delavskega upravljanja reševali. V teh organih je doslej sodelovalo 1656 članov kolektiva, ali vsak četrti. V tem obdobju

so bili zlasti doseženi veliki proizvodni uspehi, saj so blagovno proizvodnjo podvojili in je lani znašala že skoraj 31 milijard dinarjev.

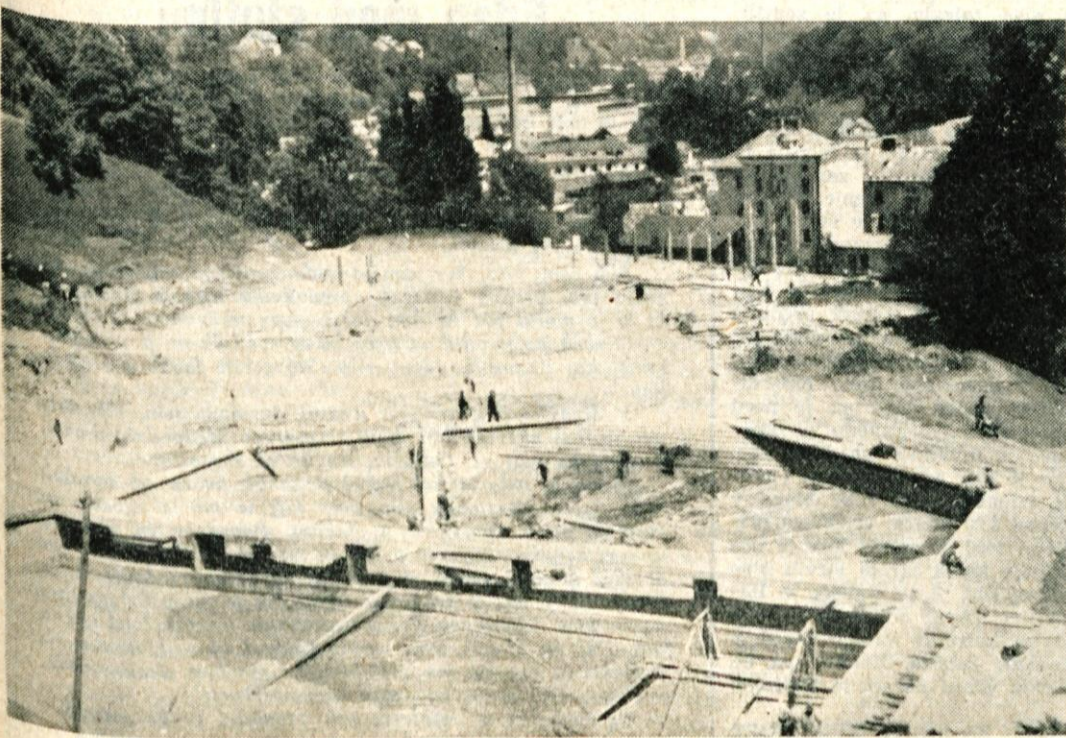
Veliko naporov in tehničnega znanja so vložili tudi v obnavljanje tovarne in izgradnjo novih zmogljivosti, kar je v teh desetih letih veljalo nad 12 milijard dinarjev. Za gradnjo stanovanj in ostalih komunalnih naprav so vložili nekaj nad tri milijarde. Zgrajenih je bilo nad 600 družinskih in samskih stanovanj, da ne omenjamo sredstev, ki so bila namenjena za razvijanje šolstva, športa, kulture itd. Vloga in rast delavskega upravljanja pa je razvidna tudi iz delitve dohodka podjetja in udeležbe kolektiva: Leta 1950 je n. pr. delovni kolektiv jeseniške Železarne razpolagal z nekaj nad 245 milijoni dinarjev, kar je 4,64 odstotka od celotne realizacije, lani pa z nad 4656 milijoni ali 15,05 odstotka od realizacije.

V maju za 11 odstotkov nad planom

V Tovarni vijakov »Plamen« v Kropi se v maju družbeni plan preseglji za 11 odstotkov. V prvih petih mesecih letos je proizvodnja v primerjavi z istim razdobjem preteklega leta porasla za 39 odstotkov ali za 586.000 kg izdelkov. Glavni vzrok, da niso bili proizvodni uspehi v prvih petih mesecih letos še boljši, je pomanjkanje nekaterih dimenzij materiala, ki ga železarne ne dobavljajo pravočasno.

Bled se je že prebudil iz zimskega sna. Prve izletnike in turiste je toplo sonce že zvalo na kopanje
Foto: F. Perdan

Kopališče v Trzinu gradijo z največjo vmeno. Ceprav celoten objekt letos še ne bo dokončno urejen, se bodo Trzinčani že letos lahko kopali v novem bazenu
Foto: F. Perdan

BOGAT PROGRAM

Za letošnje počitnice je Okrajni odbor Počitniške zveze Ju-

goslavije v Kranju pripravil zelo bogat program izletov, pohodov in taborenj, katerih se bo udeleževala predvsem mladina.

Že konec junija bo v Lescah republiški zbor PZJ. Zbora, ki bo trajal dva dni, se bo udeležilo okrog 150 članov te organizacije. 3. in 4. julija pa bo na Plitvicah zbor FSJ, na katerem se bodo zbrali zastopniki počitniških organizacij Jugoslavije. Tudi na ta zbor bo Okrajni odbor FSJ v Kranju poslal svoje zastopnike. Razen teh dveh zborov se bodo člani Počitniške zveze lahko udeležili tudi seminarске brigade, ki bo od 1. do 25. julija na Sutjeski. Udeleženci te brigade bodo dve do tri ure dnevno pomagali pri urejanju raznih objektov na Sutjeski. V preostalem času pa bodo posejali seminar za vodnike. Julija in avgusta bo odbor Počitniške zveze organiziral krožno potovanje po Jugoslaviji in pohod po poteh IV. in V. ofenzive.

Kot doslej, tako bo tudi letos v Valovini pri Puli deloval taborek okrajnega odbora FZJ. Taborenje, od 27. junija do 22. avgusta, bodo izvedli v štirih izmenah.

Razen teh izletov in taborenj pa se bodo člani PZJ lahko posluževali tudi cenjenih počitniških domov po vsej državi.

U. B.

beležka

CESTA NI PAŠA

Nedavno so odprli nov most pri Bohinjski Bistrici. Sedaj se pripravljajo, da zgrade most čez Bistrico v Soteski. Tudi cesto tod razširjajo in jo bodo menda že letos asfaltirali. Cesta v Bohinj bo s tem domala urejena, razen odseka pri Bohinjski Beli. To bo nedvomno ugodno vplivalo na tujski promet. Bohinj bo postal bližji, vožnja udobnejša.

Toda, ko se te dni voziš po na novo urejeni cesti proti Nome-nju, Bistrici in od tod proti jezeru, se posebno v jutranjih in večernih urah mnogokrat znajdeš sredi tropa govedi in ne moreš ne naprej ne nazaj. Ni dvoma, da je to kot enkratno doživetje zelo idilično — turistično atraktivno. Toda to neodgovorna vođenja živine po glavni cesti ne opravičuje, ker so te »predstave« le prevelika ovira za normalni promet.

V interesu hitrega in nemotene prometa po novi cesti bo treba nujno odstraniti govedo s ceste.

Kam v nedeljo?

Kranj — Danes ob 15. uri bo na igrišču Triglava drugo kolo atletskega pionirskega prvenstva. Ob 17.30 bo v avli OLO judo dvoboj med Triglavom in Olimpijo. Na igrišču v Savskem logu bo košarkarska tekma Gorenjske lige med KK Triglav II in KK Škofja Loka. Jutri bodo na kegljišču zaključili republiško consko tekmovanje s pričetkom tekmovanja ob 8. uri. Na igrišču Mladosti v Stražišču bo v nedeljo s pričetkom ob 10. uri tekma republiške lige za ženske med KK Koper in KK Mladost. Ob 9. uri pa bo prvenstvo Slovenije v rokometu za mladince. V finalnem tekmovanju se bodo pomerili Kovinar iz Maribora, Slovan iz Ljubljane in Mladost iz Kranja. Ob 17. uri bo pokalna tekma med RK Mladost II in RK Križevci. Istega dne bo na igrišču v Savskem logu ob 9. uri tekma republiške lige med ženskima košarkarskima kluboma Triglavom in Celjem.

Jesenice — Danes ob 19. uri bo na tamkajšnjem igrišču košarkarska tekma Jesenice : Triglav III. Ob 9. uri pa bo košarkarsko mladinsko prvenstvo za ženske. Tekma republiške lige med Jesenicami in Branikom pa bo ob 10. uri. Danes ob 16. uri in v nedeljo ob 8. uri se bo odigrala III. mladinska republiški namiznoteniški turnir.

Kropa — Jutri, v nedeljo, bo na igrišču Partizana atletske prvenstvo Gorenjske.

Golnik — Jutri ob 10. uri, bo na igrišču Partizana rokometna tekma med RK Storič z Golnika in Iskra iz Kranja.

Duplje — Danes ob 18. uri bo odigrana rokometna tekma med rokometnim klubom iz Dupelj in Save iz Kranja.

Tržič — Jutri ob 10. uri bo na tamkajšnjem igrišču pokalna tekma Tržič : JLA iz Kranja. Danes ob 19. uri bo v Mladinskem domu v Tržiču plesni venček.

Jezersko — V nedeljo dopoldne bo klubsko pionirsko smučarsko tekmovanje pod Kočno.

Škofja Loka — Ob 9. uri bo košarkarsko mladinsko prvenstvo Gorenjske.

Kamnik — V veliki dvorani Doma bo jutri, 5. junija, produkcija gojencev Glasbene šole iz Kamnika.

Zgoša — Jutri bo na Zgoški ravni otvoritev planine in planšarske koče. Danes zvečer bodo zakurili taborni ogenj, nato pa bo sledil družabni večer s plesom. Jutri ob 10. uri pa bo otvoritev in mimohod tropa, po sporedu pa planinski ples, na katerem bo igral sekstet Lancovo.

Podbrezje — Jutri slavijo v Podbrezjah 35-letnico obstoja prostovoljnega gasilskega društva. Ob 14.30 bo slavnostno zborovanje z razvitjem gasilskega prapora na Trati. Po proslavi bo velika veselica na Trati z bogatim srečelovom.

Luče — Prostovoljno gasilsko društvo Luče je pripravilo za 40-letnico obstoja društva vrsto prireditev. Med drugim bo danes ob 20. uri sektorska vaja, ob 21. uri pa kino predstava. Jutri ob 8. uri bo slavnostna seja, ob 14. uri pa otvoritev proslave in podelitev odlikovanj. Po zaključku bo prosta zabava s plesom.

Kranj — Jutri ob 10. uri, bo na igrišču Partizana rokometna tekma med RK Storič z Golnika in Iskra iz Kranja.

Za 280 dinarjev na dopust

To pot smo se pomenili v sobi kadrovskega oddelka z referentom za socialno-kadrovske službe in s predsednikom sindikalne organizacije tovarne Sava v Kranju o domovih, o dopustih, o cenah itd.

Njihovo podjetje, kot so povedali, je imelo do lani samo počitniški dom v Crikvenici, kjer je bilo le 30 ležišč. To je bilo premalo. Vsi prosilci oziroma kandidati se nikakor niso mogli zvrstiti, kajti v kolektivu je okroglo 1100 delavcev. Zato je bil tudi regres krivičen do tistih, ki niso prišli na vrsto.

Letos so stvar dokaj razširili in dali možnost vsem, da se bodo lahko poslužili počitka ob morju ali celo v planinah. Tako so povedali, da so zmogljivost počitniškega doma v Crikvenici razširili še na privatna ležišča. Prav tako pa so letos odprli nov počitniški dom tudi na Pokljuki za tiste, ki jim bolj prijajo planine kot morje. Blizu Sport hotela so uredili dom s 14 ležišči.

»Kakšne so cene, oziroma koliko plačajo udeleženci?»

Za Pokljuko še niso cene urejene. V Crikvenici pa je skupna cena celodnevne

NAŠ RAZGOVOR

oskrbe 600 dinarjev. Toda podjetje prispeva 140 dinarjev regresa iz skupnega plačnega sklada. Hkrati pa iz sklada skupne porabe prispevajo udeležencem še 30 odstotkov cene. Tako plača koristnik samo 280 dinarjev na dan za celotno oskrbo v domu.

»Koliko delavcev podjetja bo letos koristilo te ugodnosti odnosa?»

Lani, kot so povedali, je bilo na takih počitnicah kakih 300 delavcev, se pravi dobra četrtina. Letos pričakujejo, da jih bo letovalo mnogo več. Ne samo zato, ker so razširili zmogljivost

doma v Crikvenici in odprli tudi planinski dom na Pokljuki, marveč zato, ker dajejo prav iste regrese tudi drugim, ki bodo letovali kjerkoli in se vrnili s predpisanimi računi o plačani oskrbini. Tako bodo letos te ugodnosti podjetja koristili lahko prav vsi, kar prej ni bilo moč zaradi premajhne zmogljivosti.

V nadaljnjem razgovoru so še povedali, da so tam sindikalne organizacije po odločitvi izbrale še 60 delavcev, ki jim bodo plačali celotno oskrbo na dopustu. Kriteriji za te plačane dopuste so bili: koliko časa je nekdo že v podjetju, kako se fizično in strokovno prizadeva na delovnem mestu in podobno. K. M.

Kratke iz Škofje Loke

Preteklo soboto, 28. maja, je bila v Škofji Loki zaključena prireditev z naslovom »Spoznavajmo svet in domovino«, ki jo je organiziral mladinski aktiv iz Poljan. Najboljše je odgovorjal na svojo temo »Razvoj delavskega gibanja«, dijak škofoško gimnazije Vinko Potočnik, ki je zaslužen osvojil prvo mesto. Nastopilo je 9 ekip. — Prireditve je bilo dobro organizirano.

Pretekli četrtek je škofoško gimnazija priredila literarni večer. Na tem večeru so sodelovali znani književniki France Bevk, Anton Ingolič in Alojz Krakar. V nabito polni dvorani so brali svoja dela, ki so jih škofočlani z zanimanjem poslušali.

Preteklo nedeljo, 29. maja, so gostovali gojenci Dijaškega doma

Zvedeli smo...

● Komunalna banka okraja Kranj, podružnica Jesenice, je zaključila tretje leto svojega poslovanja. V letu 1959 je podružnica odkupila za 31.445.000 dinarjev tujih valut, od tega največ nemških mark in sicer za 19.112.000 dinarjev. Skupno je bilo prodanih in odvedenih valut za 31.090.000 dinarjev. V primerjavi z letom 1958 je nakup valut narasel skoraj za eno tretjino.

● Osnovna organizacija SZDL na Trati je pred dnevi anketirala 234 družin. Anketiranci so se 100 % odločili za gradnjo nove šole ter za dograditev kanalizacije in vodovoda. Za ureditev cest se je odločilo 90 %, za varstveno ustanovo za šolske otroke 83 %, za ustanovitev TVD Partizana 78 %, za mlekarino in mlečno restavracijo pa 85 % anketirancev.

● Gospodinjstvo center na Jesenicah je razpisal dvomesečni šivilski tečaj, za katerega se je prijavilo preko 100 kandidatov. Predvidevajo še seminar za higijenski minimum, ki ga bo moralo obiskovati preko 900 uslužbencev in delavcev v občini in pa krajše tečaje za uporabo modernih gospodinjstev naprav in za seznanjanje gospodinj z uvajanjem raznih mas in materialov, ki se uporabljajo v gospodinjstvu.

iz Škofje Loke v Kranju in se srečali z vajenci tamkajšnjega internata. To je bilo hkrati povratno srečanje med obema dijaškima domovima. Dijaki so tekmovali v šahu, namiznem tenisu, nogometu in streljanju. V nogometu so zmagali gojenci Dijaškega doma Škofje Loke z 1:0, prav tako so bili uspešni tudi v namiznem tenisu s 5:2 in streljanju, medtem ko so v šahu zmagali Kranjčani s 4:3.

V. R.

DAN MLADOSTI
V ŽELEZNIKIH

Tudi v Železnikih so bile v počastitev mladinskega praznika Dneva mladosti številne proslave. Tako se je mladina srečala na športnih igriščih in tekmovala v odbojki, nogometu, streljanju in šahu. Prvo mesto je osvojil mladinski aktiv tovarne Niko, ki je prejel tudi prehodni pokal. Na Dan mladosti so sprejeli v Železnikih v mladinsko organizacijo tudi 47 pionirjev. Razen tega je mladina železniške občine organizirala na Ratitovcu kresovanje, ki se ga je udeležilo veliko število planincev.

T. J.

Sodišča

LAHKOMISELNI VOZNIK

D. J. direktor nekega podjetja z Bleda se je moral te dni zaradi prometnih nezgod zagovarjati pred sodiščem. Nezgod je povzročil zaradi prehitre vožnje z osebnim avtomobilom, last podjetja. Pred nedavnim se mu je pripetila prometna nesreča, ker je zaradi nepravilnega in prehitrega zaviranja na ovinku avto zaneslo poševno preko ceste s takšno silo, da se je prevrnil. Škode je bilo na avtomobilu okrog 70.000 dinarjev. D. J. ni takoj prijavil nesreče najbližji postaji Ljudske milice, ampak šele potem, ko je avto pri mehaniku popravil, seveda s tem izgovorom, da je prišlo do nesreče zaradi okvare na prvih kolesih. Zato, ker ni počakal prihoda komisije na kraj nesreče in ker je na podoben način ušel že pri dveh prejšnjih nezgodah in ker mu dosedanje pogoje kazni niso zalegle, ga je sodišče tokrat obsodilo na 20 dni zapore in odvzem vozniškega dovoljenja za dobo enega leta po prestani kazni.

PO STAREM

Zaradi tatvin se je morala te dni pred sodiščem zagovarjati Ivanka Blagne z Jesenic. V marcu letos je zvalila v svoje stanovanje nekega znanca, s katerim sta poprej obiskala marsikatero gostilno. Ko je gost v njenem stanovanju zaradi preobilo zaužitja alkohola nekoliko zadremal, je izrabila priložnost in mu iz denarnice vzela 7000 dinarjev. Razen tega pa je pred mesecem dni v Zavodu za zaposlovanje invalidov na Jesenicah, kjer je bila zaposlena kot čistilka, izmaknila tri kose blaga v dolžini 6,20 metra, vrednega približno 2000 dinarjev. Ker je dosedanje kazni zaradi tatvin niso prevzgojile, ji je sodišče v Radovljici tokrat odmerilo za obe tatvine nekoliko strožjo kazen, 5 mesecev zapore. Znanca pa bo morala vrniti ukradene tisočake.

KAZEN ZA LAHKOMISELNOST

S poskusom pobega čez državno mejo se je skušal U. S. iz

V Zgornjih Dupljah so prebivalci že lani zgradili kakih 100 m kanalizacije. Začeta dela nameravajo letos dokončati, saj imajo za to tudi sredstva zagotovljena. Minulo nedeljo so se vaščani v velikem številu odzvali akciji za izkop jarkov, kamor bodo namestili betonske cevi. Pri delu je pomagala tudi mladina iz Alke kot tudi ostala mladina.

Gradnje v Kamniku

Zunanja dela pri gradnji bančnega poslopja v Kamniku so končana. Tudi ureditev notra-

njih prostorov hitro napreduje. v stanovanjske prostore pa se je že vselila prva družina. Začetek poslovanja v novih bančnih prostorih bo združen s proslavo občinskega praznika. Na Grabnu je stanovanjski blok podjetja Kamnik dograjen do tretjega nadstropja, na Zapricah pa so v občinskem bloku začeli graditi tretje nadstropje. Ob lepem vremenu dela zares hitro napredujejo.

Trije nastopi

Orkester kitar Glasbene šole DPD »France Prešeren« iz Kranja je preteklo nedeljo izvedel v Domu kulture v Podnartu samostojen koncert popularnih melodij in popevk pod vodstvom Antona Borovnice. Ta orkester je izvedel še dva koncerta, in sicer v sredo zvečer v prostorih Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje in v četrtek v Dijaškem domu na Zlatem polju.

OBRAZI IN POJAVI

Eden med stotimi

Bilo je v soboto, 14. maja. Deževalo je, zato sem se odločila, da grem domov z avtobusom. Stanujem v Orehku, kjer je tudi avtobusna postaja. Vstopila sem na avtobus, ki odpelje s kranjske avtobusne postaje ob 20.15.

Ko sem sprevodniku povedala, da kam se nameravam peljati, se je razjezil in mi svetoval, naj drugič ne hodim več na ta avtobus (Bohinj—Kranj—Ljubljana), ker v Orehku ne bo več ustavljen.

Bila sem tiho, ker nimam rada preprirov, ni pa se mi zdelo tudi vredno razlagati sprevodniku njegove dolžnosti, ki bi jo moral pač že sam dobro poznati.

Orehku pa je ostal za nami in sprevodnik mi je na vprašanje, kaj da misli, odgovoril: »Saj greste lahko do Ljubljane!»

V Medvodah je avtobus ustavil. Izstopila sem. Vprašala sem se, kaj naj naredim, kajti znanec v Medvodah nimam, denarja pa tudi ne. Odločila sem se za »avtostop«.

Mimo je tedaj prišel možki dvajsetih let in me vprašal, kam grem. Razložila sem mu, kaj se mi je zgodilo in svetoval mi je, naj grem z vlakom. Povedala sem mu, da nimam denarja. Segel je v žep in mi dal 1000 dinarjev, ker drobica ni imel. Odšel je pogledat na avtobusno postajo, če bo morda pripeljal kakšen avtobus. Ta je res prišel dvajset minut pred deveto uro. Prijazni neznanec mi je zaželel srečno pot. Dal mi je tudi svoj naslov (Jože Oblak, Hotavlje 37, Poljane) in ko sem mu obljubila, da mu bom denar vrnila, je dejal: »Saj je vseeno, če ga tudi ne vrnete!»

Sprevodnika v avtobusu sem vprašala, če bo ustavil v Orehku. Ni pomišljal: »Jasno, zakaj pa ne!»

IKA

PRAVNI NASVETI

Z. L. BREZJE

VPRAŠANJE — Zaradi zmanjšane proizvodnje ste bili odpuščeni in ste se sedaj po dveh letih ponovno zaposlili. Zanima vas, kdaj vam pripada dopust.

ODGOVOR — V skladu s 27. členom Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 53 iz leta 1957) vam je bilo delovno razmerje prekinjeno in boste imeli pravico do dopusta po nepretrgani delovni dobi 11 mesecev.

J. P. JESENICE

VPRAŠANJE — Zanima vas, ali je pravilno, da ste bili kot predelavka postavljeni na nižje delovno mesto z ozirom na njegovo ukinitve.

ODGOVOR — S pravili podjetja in s tarifnim pravilnikom je urejena organizacija in sistematizacija delovnih mest. Uprava podjetja pa lahko z odobri-

tvijo organov delavskega samoupravljanja ukinja ali pa odpira nova delovna mesta. Če po ukinitvi delovnega mesta ni bilo za vas drugega ustreznega delovnega mesta z isto tarifno postavko, vam je lahko podjetje dodelilo drugo delovno mesto.

M. J. KRANJ

VPRAŠANJE — Sporazumno ste prekinili delovno razmerje v podjetju, kjer ste bili zaposleni 10 let in se takoj ponovno zaposlili. Zanima vas od katerega podjetja lahko zahtevate dopust.

ODGOVOR — V skladu s 36. členom zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 53 iz leta 1957) bi morali izkoristiti dopust pri podjetju, iz katerega ste izstopili sporazumno.

K. V. ŠKOFJA LOKA

VPRAŠANJE — Sosed ima kokaš, ki vam delajo škodo. Več-

krat ste ga o tem obvestili, vendar je bilo do sedaj vse zaman.

ODGOVOR — Če vam delajo škodo kokaši, se obrnite najprej na pristojni poravnalni svet, če pa tam ne boste dosegli sporazuma, se boste obrnili na sodišče, kjer boste vložili tožbo.

F. P. JESENICE

VPRAŠANJE — Na stanovanju ste že nekaj mesecev kot podnajemnik, plačujete najemnino in vas zanima kdaj vam lahko lastnik odpove stanovanje.

ODGOVOR — V skladu s 155. členom zakona o stanovanjskih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 16/59) mora biti sklenjena pismena pogodba med nosilec stanovanjske pravice in podsostanovalec. V pogodbi mora biti med drugim določen tudi odpovedni rok, če tega ni, je odpovedni rok enomesečen.

Gospodarske vesti

● **Povečan uvoz potrošnega blaga.** V letošnjem prvem tromesečju je bil uvoz blaga za široko potrošnjo dvakrat večji kot lani v istem razdobju, saj je vrednost tovrstnega uvoza dosegla letos že 4,3 milijarde din. Dobra polovica - 2,4 milijarde - odpade na industrijsko blago za široko potrošnjo, ki smo ga letos uvozili za 3 krat več kot lani. Trikratno se je povečala tudi uvoz tekstilnega blaga za široko potrošnjo.

● **Razprava o problemih na trgu tobaka.** Pred kratkim je Odbor za gospodarske organizacije Zbora proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine obravnaval delo Poslovnega združenja »Duvanstandard«, ki je bilo pred kratkim razpuščeno. Na seji je bilo ugotovljeno, da sta nezdrava konkurenca in nesolidno poslovanje na trgu tobaka škodljivo vplivala na delo podjetij in redno preskrbo potrošnikov. Prav tako je bilo sklenjeno, naj Zvezni izvršni svet in Zvezna industrijska zbornica proučita probleme tobačne industrije v celoti in ukreneta vse potrebno za odpravo negativnih pojavov na tobačnem trgu.

● **Novi izdatki železarne Ravne.** Železarna Ravne je pred kratkim uvrstila v svoj proizvodni program tudi proizvodnjo cekas žice za elektrotehnične aparate. Zico bo podjetje izdelovalo v debelini od 0,4 do 5 mm, tako da bodo krite ne samo potrebe proizvodnje električnih gospodinjskih aparatov, ampak tudi potrebe industrijskih peči, ki uporabljajo takšno žico. V dveh letih bo podjetje doseglo proizvodnjo 20 ton letno, s čimer bodo krite vse domače potrebe po tej žici, prihranjeno pa bo okrog 60 tisoč dolarjev, ki smo jih doslej uporabljali za uvoz zekas žice.

● **Pred zaključkom popisa kmetijstva.** Po podatkih Zveznega zavoda za statistiko je v 80 % občin in okrajev že končan statistični popis kmetijstva, ki se izvaja v vsej državi. Po zaključku popisa, ki bo dal zelo koristne podatke o našem kmetijstvu, saj že 30 let ni bil v naši državi izveden popolni popis kmetijstva, bodo v vseh občinah in okrajih opravili revizijo popisa in ponovno pregledali ves popisani material. Pri popisu je doslej sodelovalo nad 50.000 popisovalcev in okrog 12.000 inštruktorjev.

Modernizacija trgovine

Če govorimo o modernizaciji trgovine, mislimo pri tem predvsem na tisto modernizacijo, ki bo bistveno prispevala k racionalizaciji poslovanja, višji produktivnosti, kulturnejši postrežbi potrošnikov, ki bo povečala rentabilnost in šele s tem opravila nova investicijska vlaganja. Gre torej za modernizacijo, ki mora dati boljši ekonomski učinek.

Naše dosedanje modernizacije trgovskih obratov niso šle povsem v tej smeri zato, ker ni bil dovolj upoštevan prav gospodarski učinek, ki naj ga ima ta ali ona investicija. Vsakomur pa je danes že jasno, da se z moderno tehniko prodaje v trgovini na drobno lahko doseže tudi za 100 ali več odstotkov večji učinek kot s starimi načini prodaje.

Po statističnih podatkih smo pridobili v okraju v zadnjih dveh letih 2.710 kvadratnih metrov prodajne površine lokalov, kar je seveda precej manj kot bi potrebovali. Vsak kvadratni meter čistega prodajnega prostora je stal povprečno 50.000 dinarjev, če pa upoštevamo še priročna skladišča, pa 34.000 dinarjev, pri čemer oprema prostorov ni upoštevana.

S stališča rentabilnosti obrata seveda zdaj ni vseeno, ali se doseglo na novo pridobljeni površini promet 20.000 ali 50.000 dinarjev na kvadratni meter, prav ta-

ko pa ni vseeno, ali se na tej površini lahko postreže tedensko 5.000 ali 10.000 gostov. Vse to pomeni, da je potrebno modernizacijo oziroma gradnjo novih maloprodajnih zmogljivosti obravnavati zelo resno, kajti moderna prodajna tehnika omogoča tudi hitrejšo amortizacijo investicijskih naložb, kar je pri razmeroma majhnih sredstvih, ki so trgovini v ta namen na razpolago, še posebno važno.

Naslednji problem, ki se rešuje z modernimi prodajnimi sredstvi je produktivnost. Smo v položaju, ko se promet na zaposlenega neprestano dviga. Ker pa gre pri tem le za povečane fizične in umske napore zaposlenih delavcev, hitro naletimo na optimalno mejo, ki tiči v zmogljivosti človeka. Ko se ta meja prekorači, lahko sicer promet še vedno raste, toda le na račun kvalitete dela in usluge prodajalca in na račun potrošnje časa za kupca. Eno in drugo pa se ne sme dogajati.

Zato je neobhodno potrebno vključiti v prodajo nove faktorje, ki bistveno olajšujejo delo v trgovini, to je moderno tehnično opremo, ki omogoča mnogo bolj smotern delovni proces v prodajalni, vanj aktivno vključuje kupca itd. Takšna modernizacija trgovine bo lahko najhitreje odstranjevala neskladnosti med hitrim naraščanjem prometa in

obstoječimi maloprodajnimi zmogljivostmi. Je tudi ekonomsko učinkovitejša in za potrošnike sprejemljivejša.

V letu 1959 so se pogoji za takšno modernizacijo tudi pri nas že bistveno spremenili. Število predpakiranih artiklov se je precej povečalo in jih je zdaj v trgovini v živili že nad 80 %. Nadalje so se tudi domača podjetja začela ukvarjati s proizvodnjo opreme za samopostrežne trgovine. Prvi primeri in poskusi so pokazali, da samopostrežba zadovoljuje tudi naše potrošnike in da jo zelo radi sprejemajo.

Ce govorimo o modernizaciji, potem ne smemo prezreti še kulture trgovanja, ki pri nas sicer napreduje, vendar ne toliko, kot bi lahko. Le-ta je odvisna predvsem od subjektivnih činiteľjev v trgovini. Zal se ne moremo pohvaliti, da je v tem pogledu vse v redu. Naši potrošniki še niso zadovoljni s kvaliteto blaga, ki ga lahko kupujejo, bodisi zaradi slabe sortiranosti, delnih okvar, neprimernega zvižanja itd. Potrošniki se še pritožujejo, da prodajalci blago preslabo poznajo, jim ne znajo svetovati, jih malomarno odpravljajo itd. To pa so stvari, ki bi se jih dalo hitreje odpraviti le z malo več prizadevnosti.

Pričakujejo rekorden obisk

● **Letošnji jubilejni X. Gorenjski sejem** bo v Kranju od 29. julija do 9. avgusta. Svojo udeležbo je doslej prijavilo že 124 turističnih in drugih gospodarskih organizacij iz vse države. Medtem ko je lani na sejnu sodelovala le Turistična zveza Srbije, je na letošnjem sejnu že zagojavilo že 124 turističnih in drugih gospodarskih organizacij iz Hrvaške, Dalmacije, Makedonije, Srbije ter Bosne in Hercegovine. Pričakujejo pa, da bodo prijavile svojo udeležbo še organizacije iz ostalih predelov države. Tako bo letošnji Gorenjski sejem v pravem pomenu besede tudi prvi res jugoslovanski turistično-potrošniški sejem.

● **Filatelistična razstava**, ki bo organizirana v okviru X. Gorenjskega sejma, je vzbudila veliko zanimanje med filatelisti. Zato pričakujejo na letošnjem Gorenjskem sejnu I. jugoslovansko turistično filatelistično razstavo.

● **Posebej je treba poudariti pomembnost II. jugoslovanske turistične borze.** S tem v zvezi je državni sekretar za blagovni promet FLRJ dr. Marjan Brečelj dejal, da je taka ustanova z ozirom na naš razvijajoči se turizem povsem upravičena, treba pa bo z gospodarskimi instrumenti, planiranimi na daljši rok, dati tej borzi še večji pomen. Treba bo namreč doseči, da bi lahko gospodarske in turistične organizacije prodajale svoje razpoložljive kapacitete na letošnji II. jugoslovanski turistični borzi že tudi za celotno sezono 1961.

● **V letošnjem letu si obetajo prireditelji Gorenjskega sejma rekorden obisk.** Glede na sporazum z Združenjem potovalnih agencij FLRJ bo število obiskovalcev 100.000 prav gotovo doseženo. Z omenjenim združenjem je bil namreč dosežen sporazum, da bodo jugoslovanske potovalne agencije uvrstile v načrt svojih potovanj inozemskih turistov tudi obisk X. Gorenjskega sejma, kar je lani naredila le agencija »Kompas« Ljubljana. Prav zaradi predvidenega močno povečanega obiska inozemskih gostov pričakujejo precejšen uspeh letošnjega turistično-potrošniškega sejma v Kranju.

Uspeh mednarodnega lesnega sejma

Od 21. do 29. maja je bil v Ljubljani III. mednarodni lesni sejem. Na sejnu je sodelovalo 186 razstavljalcev iz 9 držav, od tega je bilo 149 razstavljalcev iz Jugoslavije. Med domačimi razstavljalci so bile tokrat zastopane vse republike, najmočnejše LR Srbija (63), LR Slovenija (41) in LR Hrvatska (34). Od tujih razstavljalcev jih je bilo 22 iz Zah. Nemčije, 5 iz Italije, 3 iz Avstrije, po 2 iz Francije in Nizozemske ter po en razstavljač iz Vzh. Nemčije, Belgije in ZDA.

Za razstavljeno tehnično opremo tujih in domačih proizvajalcev kakor tudi za razstavljena pomožna sredstva, je bilo v vrstah naše lesne industrije izredno zanimanje, za mnoge pa so bili narejeni precej ugodni komercialni zaključki. Tudi za razstavljeno pohištvo in druge končne izdelke je bilo med ob-

iskovalci sejma precej zanimanja, saj je bilo sklenjenih komercialnih pogodb v višini 4 milijard 607 milijonov dinarjev.

Tudi obisk sejma je bil ves čas izredno velik, saj ga je obiskalo skupno 82.712 obiskovalcev, ki so kazali izredno zanimanje za sodobno stanovanjsko opremo.

Od gorenjskih lesnoindustrijskih podjetij sta na sejnu razstavljala tudi LIP Bled in »Jelovica« iz Skofje Loke. LIP Bled je razstavil vezane plošče za gradbeno industrijo, nadalje ladijski pod, stropne in stenske opaže, lamelirana vrata, sredice, lesno volno, lesne vrvi, lesno moko in posebno spalnico za gorske predele. Lesno industrijsko podjetje »Jelovica« iz Skofje Loke se je na sejnu predstavilo z desetimi weekend hišicami, šestimi lameliranimi vrati in z vrtiljivim oknom.

Provizoriji, ki jih gradi Komunalni servis Kranj na Planini za stanovalce Podrtine, ki se bodo morali izseliti zaradi gradnje mostu čez Kokro, bodo v kratkem popolnoma dograjeni, verjetno že do 15. junija. Gradbena dela so že končana, le pobeliti jih morajo in še preplekati okna in vrata. V štirih provizorijih bo 16 solidnih stanovanj. Ko bodo ta dograjena, bodo stanovalce takoj vselili, Podrtino podrl in nato takoj pričeli z gradnjo mostu

Smotno zaposlovanje

- pogoj za hitrejši gospodarski razvoj

Eden izmed problemov, ki izvirajo iz letošnjega družbenega plana, je stališče do zaposlovanja nove delovne sile, o katerem je zadnje čase veliko razprav in v nekem smislu tudi nasprotujočih si stališč. Zdi se mi, da subjektivne sile v vodstvih političnih organizacij, v ljudskih obdobjih in v podjetjih še niso v celoti razumele globine tega problema. Če govorimo o zaposlovanju nove delovne sile, ne gre pri tem za kak opek pojem, temveč zato, da se s tem odločimo za določen perspektivni razvoj gospodarstva v okraju. Težnja po smotrnem zaposlovanju nove delovne sile je samo ena od manifestacij poskusa, dati gospodarskemu razvoju določeno smer, za katero menimo, da je pravilna in perspektivna, ki pa še ni dovolj jasna vsem in zaradi tega še nima podpore vseh sil.

Ce skušamo v grobih obrisih karakterizirati nadaljnji razvoj gospodarstva v našem okraju, potem lahko z veliko gotovostjo računamo z dvema važnimi dogajanjmi, ki se jima ne bomo mogli izogniti.

Prvo, kar karakterizira nadaljnji razvoj, je neprestano dvigovanje osebnih dohodkov zaposlenih ali z drugimi besedami, neprestano večanje izdatkov za živo delo v strukturi cene. Menim, da se s takšno orientacijo vsi strinjamo, ker je prav, da ljudje vedno bolj živijo, ker je to tudi pot, ki vodi k povečanju storilnosti in k reševanju vrste problemov, ki so s tem povezani.

Druga tipična karakteristika nadaljnega gospodarskega razvoja, pa bo, menim, naša vse večje povezovanje in vsklajevanje s svetovnim tržiščem. Naša industrija se bo srečevala s tujimi industrijskimi podjetji, za katera pa vsaj zdaj še lahko trdimo, da imajo neprimerno višji organski sestav sredstev kot naša.

Njihova tehnologija, sredstva, ki jih vlagajo na enega zaposlenega (kar je tehnična baza za visoko družbeno produktivnost), je faktor, ki bi bil v perspektivi lahko usoden za naše gospodarstvo, če ga ne bi spoznali in ukrepali tako, da bodo naša industrijska podjetja lahko v enakopravnem položaju z inozemsko industrijo. V tem smislu je orientirana tudi splošno jugoslovanska politika.

Tema momentoma, ki sta v bistvu sestavni del istega problema, se v perspektivi in z vidika našega gospodarstva ne bomo mogli izogniti. Tega se moramo zavedati in s tega vidika vključevati vse naše glavne in stranske ukrepe in jih usmeriti k pravilni rešitvi. Zdi se mi, da je pri tem prav politika zaposlovanja eden od močnih vzvodov za usmerjanje pravilnega procesa našega gospodarstva.

Dostikrat si predstavljamo, da je okraj Kranj nekaj posebnega, da je bogat, bolj razvit, da ima

velike prednosti pred drugimi okraji. — Sodim, da so takšna da to možnost imamo. Menim, da mišljenja za nas lahko škodljiva. Imamo relativno razvito industrijo, vendar vemo, da vrsta okrajev v slovenskem in jugoslovanskem merilu hitro napreduje. Nekateri trdijo, da je naša prednost v dolgoletni proizvodni tradiciji. Zdi se mi, da je taka dolgoletna tradicija, z drugimi besedami, tak kvalifikacijski sestav, v določenih pogojih lahko prednost, če je pravilno uporabljena, lahko pa nas privede do precenjevanja lastnih sil in postane prepreka pri uvajanju novih proizvodnih načinov, nove tehnike.

Vse bolj se bojim, da nam industrijska tradicija v našem okraju v številnih pogledih bolj škoduje kot koristi, ker njene slabosti in prednosti niso v naših kolektivih s strani subjektivnih sil pravilno ocenjene. — Res je, da na podlagi razvite industrije v našem okraju razpolagamo s številno armado kvalificiranih in visokokvalificiranih kadrov. Vendar so ti kadri nastali v določenih pogojih kot rezultat proizvodnih potreb določenih proizvodnih načinov in so pravzaprav sestavni del prav takih proizvodnih načinov. Novi tehnološki postopki, ki jih omogočajo nove pridobitve znanosti, pa zahtevajo drugačno strukturo kadra in drug kader. Spreminjanje proizvodne tehnologije in uvajanje novih proizvodnih postopkov zadeva v nekem smislu tudi na odpor kadrov, ki so nastali in se kvalificirali v starem sistemu proizvodnje.

V tem smislu menim, da je visoka industrijska tradicija lahko ovira in ne prednost.

Vendar pa sodim, da eno prednost imamo, ki jo večina okrajev nima, namreč to, da je socialna struktura pri nas visoka in ne zahteva od nas ustanavljanja novih delovnih mest, ne zahteva od nas zaposlovanja nove delovne sile, kar je v mnogih okrajih osnovni problem. Številni okraji so prisiljeni zaposlovati novo delovno silo zaradi latentne nezaposlenosti, zaradi pritiska in političnih problemov, prisiljeni so iskati nova delovna mesta, včasih ne glede na njihovo ekonomsko upravičenost, prisiljeni so ustanavljati nova delovna mesta ekstenzivno, z nizko vrednostjo osnovnih sredstev na zaposlenega. Menim, da imamo v tem edino objektivno prednost. Mi nismo pod pritiskom množice ljudi, ki bi se hoteli zaposliti, temveč je pri nas prav obratno: če hočemo novo delovno silo, jo moramo pripeljati od drugod. To, menim, da je za nas lahko izhodišče za nadpovprečno hiter dvig storilnosti, za hiter dvig sredstev, s katerimi industrija razpolaga na enega zaposlenega. To je eden izmed faktorjev, ki narekuje najracionalnejše zaposlovanje nove delovne sile.

Danes vemo, s kakšnimi investicijskimi sredstvi razpolagamo. Glavna sredstva so v naših rokah; to so amortizacija, skladi in razni drugi viri. Če pogledamo družbeni plan, vidimo, da je od 10 milijard dinarjev, ki jih imamo za investicije, zveznih in republiških sredstev le približno 1,5 milijarde, lahko pa smo pre-

pričani, da se bo tak razvoj nadaljeval in da se bodo naša sredstva še večala. Naša glavna skrb mora biti, da najdemo pravilno smer investiranja, da bomo preko pravilne orientacije dali industriji neko prednost. Sodim, mora biti pri tem naše izhodišče neprestano povečevanje vrednosti osnovnih in obratnih sredstev na enega zaposlenega. Če pogledamo gibanje vrednosti osnovnih sredstev v zadnjih letih, vidimo, da ni napredka, da stagniramo. Res je, da je tako stanje posledica eksternih vplivov, blokiranje amortizacije, revalorizacije osnovnih sredstev in podobno. Vendar nam nič ne pomaga, če ugotavljamo, oceniti moramo stanje in najti neko pametno orientacijo. Morali bomo pretežni del razpoložljivih sredstev uporabljati za povečanje osnovnih sredstev in s tem njihove vrednosti na enega zaposlenega, to pa nam bo uspelo le, če ne bomo zaposlovali veliko nove delovne sile, saj vemo, da so za novo zaposlene potrebne investicije v tovarni in izven nje. Zato sem prepričan, da je pomembnost normalnega zaposlovanja nove delovne sile, takega zaposlovanja, ki ustreza zahtevam po višji storilnosti, naravnemu prirastku prebivalstva in možnostim spreminjanja socialne strukture, treba neprestano poudarjati in o tem prepričevati vse odgovorne kadre v gospodarstvu.

Pri tem se mi zdi, da se naša podjetja vrtijo v začaranem krogu. Ze dalj časa namreč slišimo prigovore iz ust gospodarskih krogov, da so negospodarske investicije previsoke, da premočno vlagamo v gospodarske naložbe, da zaradi tega ne napredujemo. Soglašam s tem, da z negospodarskimi investicijami ne moremo predaleč, vendar težko razumem vodstva gospodarskih organizacij, ki hkrati neprestano zahtevajo in zaposlujejo novo delovno silo, čeprav

dobro vedo, da bo zaposlovanje nove delovne sile zahtevalo dodatne negospodarske investicije. Podjetja se tolažijo s tem, da take investicije pol leta, eno leto morda ne bodo potrebne, vendar pa je jasno, da bo prej ali slej treba graditi. Z drugimi besedami, pri taki politiki bomo še v prihodnje morali dati ponudarek negospodarskim investicijam, gospodarske naložbe pa bodo zaostajale. Sodim, da se temu problemu preko smotrnega zaposlovanja lahko ognemo. Če ne bomo prekomerno zaposlovali, potem imamo možnost, da v kratkem zadovoljivo rešimo problem stanovanj, šol in drugih komunalnih objektov, potem pa lahko strukturo investicij bistveno spremenimo v korist gospodarskih naložb. Podjetja bi torej morala razumeti, da je tudi zaposlovanje vzvod, instrument, ki bistveno vpliva na usmeritev investicijske politike v naslednjih letih.

Jasno pa je, da pri tem vseh delov Gorenjske ne moremo ocenjevati enako. V industrijskih centrih je problem potenciran, v manjših krajih ni tako velik. Če se n. pr. v kranjskih tovarnah zahteva velika produktivnost na enega zaposlenega, potem lahko za nekatera področja v okraju ugotovimo, da je produktivnost lahko nekoliko nižja, ker so tudi stroški tam nekoliko nižji in ker je za tiste razmere tudi nižja produktivnost velik družbeni napredek.

Ne moremo zahtevati, da bo v Poljanski in Selški dolini ali v Bohinju produktivnost takšna kot v Kranju, vendar je razvijanje industrije na teh območjih pomembno, ker dviga splošno akumulacijo.

Iz razprave tovariša Sveta Kobala na plenumu Okrajnega odbora SZDL, ki je obravnaval naloge političnih organizacij v zvezi z izpolnjevanjem družbenega plana.

OBVEŠČEVALEC

mali oglasi

PRODAM
Prodaj 1,65 ha stoječe mrve med Voklom in Trbojami. Trstenik 25, Golnik 2046
Prodaj motorno kolo Vespo, letnik 1954, zaradi vojaščine. Naslov v oglasnem oddelku 2048
Prodaj motor. kolo Triumpf 250 ccm. Vodopivčeva 13, Kranj 2063
Prodaj čevljarsko stiskalnice (prešo) za lepljene čevlje. Ljubljanska 14, Kranj 2073
Prodaj prvo in drugo košnjo trave na površini 1 ha. Bekselj, Kranj 2074
Prodaj 2 hiši v Kranju. Ena takoj vseljiva - z vrtom. Cena ugodna. Delavska c. 23, Kranj 2077
Prodaj moped HMW. Ljubljanska cesta 3, Kranj 2078
Prodaj šivalni stroj Singer z dolgim čolničkom. - Naslov v oglasnem oddelku 2079
Prodaj dobro ohranjeno kuhinjsko pohištvo. Naslov v oglasnem oddelku 2081
Prodaj belo plemensko svinjo. Zalog 46, Cerklje 2082
Prodaj motorno kolo NSU Prima - nemško. Emil Škrinjar, Planina 20, Kranj 2083
Prodaj Vespo GS s prevoženimi 6000 km. Opremljena. Cesen, Tacen 28, pri Ljubljani. - Ogled v nedeljo popoldan 2084
Prodaj lepo kravo, devet mesecev brejo - tretjič, in 10 orehovit desk. Dolžan, Golnik 7 2085
Prodaj motorno kosilnico in moped na 3 prestave, dobro ohranjen. Filip Praprotnik, Mošnje 30, Brezje 2087
NSU Lambretto, nemško, 150 kubičnih centimetrov, registrirano za leto 1960, prodaj. Zadrugi dom Kokrica, Kranj. - Ogled v soboto in nedeljo 2088
Ugodno prodaj moped Tomos-Puch, malo rabljen. Naslov v oglasnem oddelku 2089
Prodaj 200 kg drobnega krompirja za prašice. Naslov v oglasnem oddelku 2090
Kuhinjsko omarico, sobno kredenco in ogledalo ugodno prodaj. Poizvedbe dnevno od 9. do 11. ure. Tomšičeva 2, Kranj 2091
Prodaj dobro ohranjeno kuhinjsko pohištvo. Ogled dnevno od 10. do 12. ure. Mlakar, Vodopivčeva 16, Kranj (pri Savskem mostu) 2092

Prodaj konjsko vprego in kupim levi vzdiljivi štedilnik na 2 in pol plošči. - Naslov v oglasnem oddelku 2094
Prodaj več sodov 200 do 400-litrskih za namakanje ali vino, sadno stiskalnice, skoraj novo in kad, 1000-litrsko. Andrej Hribar, Cesta Kokrškega odreda 6a, Kranj 2095
Prodaj stoječo nemško deteljo. Britof 12 2096
Štedilnik, rabljen, vzdiljiv, ugodno prodaj. Pavla Korbar, Kočna, Blejska Dobrava 2097
Lepo stavbno parcelo z napeljavim vodovodom in Kranju takoj prodaj. Ponudbe pod »Zazidljiva« oddati v oglasni oddelku 2109

Prodajmo večje število dobro ohranjenih pisalnih miz. Ogled v Prešernovi ulici 10, Kranj 2110

FIAT 600 novi tip, skoraj nov v odličnem stanju, nujno prodaj. Poizve se: Kranj, Titov trg 1 ali telefon 272 2111
Prodaj motorni kolesi Saks in Jawo s prevoženimi 6000 km. Srednje Bitnje 79 2112
Prodaj moped NSU in Lambretto 125 ccm. Naklo 47 2113
Prodaj motorno kolo Puch-roller 125 ccm, zaradi bolezni. Cena po dogovoru. Ogled popoldan. Sajovic Jože, Bistrica št. 128, Tržič 2080
Avto-moto društvo Podnart prodaj avto DKW v nevoznom stanju, po delih ali v celoti, zelo pripraven za gumi voz. Informacije dobite v trgovini Podnart 2114
Prodaj NSU Prima 150 ccm, dobro ohranjeno. Jezerska cesta 64, Kranj 2115
Prodaj stoječo mrvo. Ogled v nedeljo. Bohinc, Milje 2116
Prodaj novo NSU Primo 175 ccm ter dobro ohranjen Topolino B, po ugodni ceni. Stucin Ludvik, Preska, Tržič 2117
Prodaj otroško posteljo s kompletno opremo in divan. I. Trost, Planina 30/II, telefon 730, Kranj 2118
Prodaj avto Opel-Super v voznom stanju. Cena ugodna. Avto-moto Zelenjki 2122
Prodajmo vprežni plug, obračalnik, vprežni kultivator, razno kmetijsko in drugo orodje. Kmetijsko posvetstvo »Sorško polje«, Zabnica - Bitnje 2102

IZGUBLJENO
Izgubil sem črno usnjeno denarnico od Gašeta do Zlatega polja. Najditelja prosim, da mi vrne denarnico in dokumente, denar pa obdrži 2071

V nedeljo, 29. maja, ob 13. ure dalje sem izgubil črno aktovko z različnimi predmeti od Senčurja preko letališča do Vodice. Pošte-nega najditelja prosim, da sporoči na naslov: Hribar, Sp. Bela 10, Preddvor, proti nagradi 2072
Ročno uro sem izgubil od Titovega trga v Kranju do kina »Storžič«, dne 1. junija. Pošte-nega najditelja naprošam, naj jo proti nagradi vrne na naslov Berjak Lucijan, Titov trg 1, Kranj 2108

KUPIM
Kupim ročno motorno kosilnico. Golmajer, Kovor 20 2085
Kupimo 5-sedežni avtomobil, starejši tip (pred letom 1934), znamke Renault, Ford ali podobno. Ponudbe oddati v oglasni oddelku 2064
Kupim smrekove deske in vrhove. Mlakar, C. Staneta Zagarja 6, Kranj 2098

RAZNO
Obveščam cenjene stranke, da bo delavnica zaprta od 1. do 15. junija 1960 zaradi zdravljenja. Blaž Rangus, zlatar, Kranj 1983
Slaščičarna - Kavarna, Kranj, sprejme mlajšo žensko moč za pomoč v kuhinji in mlajšega fanta za pomoč dela v delavnici - oba iz bližnje okolice 2054

Službo dobi marljivo, spretno dekle, ki ima veselje do priučitve v žičnem pletilstvu. Ponudbe pod »Odlična zaslužek« oddati v oglasni oddelku 2093

Stanovanje, 2-sobno, komfortno, v II. nadstropju, v centru Kranja zamenjam za enako ali večje v pritličju ali I. nadstropju. Naslov v oglasnem oddelku 2099

Preklicujem neresnične besede, ki sem jih govoril na Krajevnom uradu v Senčurju o Staneu Podgoršku iz Senčurja in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Franc Plevel, Senčur 286 2100

Iščem pošteno, dobrosrčno dekle za pomoč v gospodinjstvu. Predstavi naj se pri Kristini Komatar, Koroška 5, Kranj 2101

Vdova sprejme v skupno gospodinjstvo upokojenca z gotovino 800.000 din. Posedujem 2 sobi, kuhinjo, vrt blizu Kranja. Ponudbe pod »Lep dom« oddati v oglasni oddelku 2102

Inteligentno dekle, staro 20 let, lepe zunanosti, želi spoznati inteligentnega moškega v starosti 25 do 30 let, po možnosti s svojim avtomobilom ali vsaj z Vespo. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Narcisa, Tulipan, Trobentica«. Slika zaželeno. 2104

Hrvatica gre pomagati 3 do 4 ure dnevno - en teden dopoldan in en teden popoldan. Jezerska cesta 37, Kranj 2104

Zamenjam enosobno stanovanje v Kranju za dvosobno v Ljubljani ali Šiški. Skofjeloška 14, Kranj 2105

POPRAVEK

V osmrtnici Franca Podpe-skarja se je vrinila napaka in mora pravilno stati »Zalujoči: žena, hčerke, vnuček in ostalo sorodstvo.

Sprejem honorarno delo na dom. Naslov v oglasnem oddelku pod »Krvava« 2106

Potrebujemo servirko za počitniški dom v Ankaranu od 8. junija do 5. septembra. Lahko je začetnica ali visokošolka. Oglasiti se do 7. junija v kadrovskem oddelku SGP »Projekt«, Kranj 2107

Sprejem mizarstva pomočnika. Mizarstvo Wendling J. nika. Mizarstvo Wendling J. - starejši. Pot na Kolodvor 2, Kranj 2039

Na stanovanje sprejem takoj upokojenko. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 2075

Iščem opremljeno ali neopremljeno sobo v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 2076

PLESNI VENČEK v Mladinskem domu v Tržiču bo v soboto 4. junija ob 19. uri. Vljudo vabljeni 2118

Preklicujem izrečene žaljivke Kamin Ruditu iz Lahovč. Pirc Anton, Urnkar Ivanka 2119

Okrevališče Zvezde slepih Okroglo pri Kranju išče upravnika in 2 sobarici za sezono. Nastop službe takoj. Prijave sprejema uprava okrevališča 2120

Svojca Verdnik Ivana naprošamo, naj se oglasi v upravi Glasla Gorenjske

Upokojenec, 52 let star, gre h kmečki družini pomagat pod pogojem, da ima oskrbo. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Takoj« 2121

objave

RAZPRODAJA

Kmetijska zadruga Lučine, p. Gorenja vas ugodno prodaja iz svojih osnovnih sredstev elektromotor znamke Sever, 4 kW, skoraj nov ter gostilniški inventar točilno mizo ter navadne mize in stole. Prednost nakupa imajo gospodarske organizacije; po 5. juniju bodo ta sredstva lahko kupili privatni interesenti. Ponudbe je poslati na gornji naslov.

JAVNA DRAŽBA

Carinarnica Jesenice bo dne 23. junija 1960, ob 8. uri prodala na javni dražbi v svojih prostorih na Jesenicah, Gospodarska cesta 31, naslednje blago: album filatelističnih znamk, ročno uro, dva kosa blaga za žensko obleko, električni aparat za britje - rabljen, usnjeno torbo z različnimi predmeti osebne garderobe, 27 kg medu, 2000 kosov naušnic za govedo z označbo »Belje«, dve stari violini, zaprežno staro kosilnico, 15 kg stare obleke in dve stari železni osi za voz.
Interesenti si lahko ogledajo navedeno blago v pisarni Carinarnice vsak delavnik v času od 8. do 12. ure.
Interesenti, ki v navedenih dneh ne bi mogli osebno prisostvovati ustmeni javni dražbi, lahko predložijo Carinarnici pismene ponudbe najkasneje do pričetka dražbe.
Pravico udeležbe na javni dražbi imajo samo družbeno pravne osebe.
Pred pričetkom javne dražbe bodo morali udeleženci predložiti pismeno pooblastilo in kavcijo v znesku 10 % od ugotovljene začetne cene dotičnega blaga.
Plačilo blaga bo treba opraviti na tekoči račun Carinarnice.
Carinarnica Jesenice, št. 2752/1 z dne 27. maja 1960

RAZPIS
za sprejem učencev v Industrijsko šolo Iskra Kranj
Sprejemni izpiti na Industrijski šoli Iskra v Kranju bodo od 27. junija do 1. julija 1960. Kandidati, ki se nameravajo vpisati v šolo in po končanem šolanju sprejeti zaposlitev v tovarni Iskra ali njenih obratih, naj se prigrasijo do vključno 25. junija osebno ali pismeno in predložijo naslednje listine:

Tržič: 4. in 5. junija italijanski barvni film DEŽEVJE PRIHAJA.
Kranj »STORŽIČ«: 4. junija italijanski film BEATRICE CENCI, predstave ob 16., 18. in 20. uri. Ob 10. uri matineja istega filma. - Premiera ameriškega barvnega filma CLOVEK, KI JE PREVEČ VEDEL, predstava ob 22. uri. 5. junija ameriški barvni film DIMNI SIGNAL ob 10. in 15. uri. Ameriški barvni film CLOVEK, KI JE PREVEČ VEDEL, predstava ob 13. uri, italijanski barvni film BEATRICE CENCI, predstave ob 17. in 19. uri, ameriški film OBEŽILNA PRIČA, predstava ob 21. uri.
Letni kino »PARTIZAN«: 4. junija amer. barvni film DIMNI SIGNAL, 5. junija ameriški barvni film CLOVEK, KI JE PREVEČ VEDEL, predstave ob 20.20.
Stražišče »SVOBODA«: 4. junija ameriški barvni film MOŽ, KI JE PREVEČ VEDEL, predstavi ob 18. in 20.30, 5. junija angleški film JAZ IN GOSPOD MINISTER, matineja ob 10. uri ameriški barvni film CLOVEK, KI JE PREVEČ VEDEL, predstava ob 14. uri, ameriški barvni film DIMNI SIGNAL, predstave ob 16., 18. in 20. uri.
Naklo: 4. junija angleški film JAZ IN GOSPOD MINISTER predstava ob 20. uri, 5. junija francoski film VSI ME LAHKO UBJEJO, predstavi ob 17. in 19. uri.
Cerklje »KRVAVEC«: 4. junija ameriški film OBEŽILNA PRIČA, predstava ob 20.30 in 5. junija angleški film JAZ IN GOSPOD MINISTER, predstavi ob 17. in 20. uri.
Škofja Loka: 4. in 5. junija angleški film POPLAVE STRAHU Poljane »SORA«: 4. in 5. junija ameriški film PEVEC IZ MEHIKE.
Železniki: 4. in 5. junija ameriški barvni film RAZKOSNA LADJA.
Duplica: 4. in 5. junija angleški film HIŠA SKRIVNOSTI, 4. junija predstava ob 20. uri, 5. junija pa ob 16., 18. in 20. uri.

kino
Ljubno: 4. in 5. junija sovjetski film NOVOLETNI PLES.
Bled: 5. junija ameriški barvni cinemaskop film ALEKSANDER VELIKI; predstave ob 10., 15., 18. in 20.30.
Radovljica: 4. in 5. junija ameriški barvni cinemaskop film HREPENENJE ZA CLOVEKOM; predstave 4. junija ob 20. uri, 5. junija pa ob 16., 18. in 20. uri.
Kropa: 4. junija italijanski film POSLEDNJI RAJ, 5. junija pa ameriški barvni film GOSPOD BALLANTRAEJA.
Tržič: 4. in 5. junija italijan-

ski barvni film DEŽEVJE PRIHAJA.
Kranj »STORŽIČ«: 4. junija italijanski film BEATRICE CENCI, predstave ob 16., 18. in 20. uri. Ob 10. uri matineja istega filma. - Premiera ameriškega barvnega filma CLOVEK, KI JE PREVEČ VEDEL, predstava ob 22. uri. 5. junija ameriški barvni film DIMNI SIGNAL ob 10. in 15. uri. Ameriški barvni film CLOVEK, KI JE PREVEČ VEDEL, predstava ob 13. uri, italijanski barvni film BEATRICE CENCI, predstave ob 17. in 19. uri, ameriški film OBEŽILNA PRIČA, predstava ob 21. uri.
Letni kino »PARTIZAN«: 4. junija amer. barvni film DIMNI SIGNAL, 5. junija ameriški barvni film CLOVEK, KI JE PREVEČ VEDEL, predstave ob 20.20.
Stražišče »SVOBODA«: 4. junija ameriški barvni film MOŽ, KI JE PREVEČ VEDEL, predstavi ob 18. in 20.30, 5. junija angleški film JAZ IN GOSPOD MINISTER, matineja ob 10. uri ameriški barvni film CLOVEK, KI JE PREVEČ VEDEL, predstava ob 14. uri, ameriški barvni film DIMNI SIGNAL, predstave ob 16., 18. in 20. uri.
Naklo: 4. junija angleški film JAZ IN GOSPOD MINISTER predstava ob 20. uri, 5. junija francoski film VSI ME LAHKO UBJEJO, predstavi ob 17. in 19. uri.
Cerklje »KRVAVEC«: 4. junija ameriški film OBEŽILNA PRIČA, predstava ob 20.30 in 5. junija angleški film JAZ IN GOSPOD MINISTER, predstavi ob 17. in 20. uri.
Škofja Loka: 4. in 5. junija angleški film POPLAVE STRAHU Poljane »SORA«: 4. in 5. junija ameriški film PEVEC IZ MEHIKE.
Železniki: 4. in 5. junija ameriški barvni film RAZKOSNA LADJA.
Duplica: 4. in 5. junija angleški film HIŠA SKRIVNOSTI, 4. junija predstava ob 20. uri, 5. junija pa ob 16., 18. in 20. uri.

75 učencev za kovinarsko stroko (strugar, rezkalec, strojni ključavničar, orodjar, precizni mehanik) in
25 učencev za elektrotehniško stroko (elektromehaničar, avto elektrik, telefonski mehanik).
Prednost pri sprejemu bodo imeli kandidati s področja Kranja oziroma okraja Kranj. Pri vpisu se bodo morali kandidati obvezati, da bodo po končanem šolanju zaposleni tri leta v tovarni Iskra ali njenih obratih.
Šola ima lasten dijaški dom. Celotna oskrba (stanovanje, hrana) velja mesečno približno 6000 din. Prošnje za sprejem bo uprava doma sprejemala naknadno.

Ravnateljstvo
RAZVITE GASILSKEGA PRAPORA V PODBREZJAH
V Podbrezjah slavi v nedeljo, 5. junija, gasilsko društvo 35-letnico obstoja in bo ob tej priložnosti razvilo svoj novi prapor. Ob 14. uri bo spreved izpred gasilskega doma, po proslavi pa bo na Trati velika gozdna veselica. Sodeluje godba na pihala in gorenjski kvintet.

VELIKA VRTNA VESELICA
Višinske gasilske vaje
SZDL Topol, Trnovce, Govejek prireja jutri veliko vrtno veselico z bogatim srečolovom v Ločnici pri rudniku. Pričetek ob 14. uri.
PROGRAM: Izročitev in preizkus novega telefona Medvode - Topol. OZG bo izvedla višinske gasilske vaje na težko dostopnih objektih. - Za ples bodo igrali veseli godci. V primeru slabega vremena bo prireditev naslednjo nedeljo. Vabi odbor.

RAZPIS
Planinsko društvo Križe sprejme v službo:
RAČUNOVODJA društva. Stalna honorarna zaposlitev.
OSKRBNIK za kočjo na Kriški gori za čas od 15. junija do 30. septembra. Po možnosti zakonca.
KUCHARICO, sezonsko, za gostišče pri Povšnarju v Kokri za čas od 15. junija do 30. septembra 1960.
Ostalo po dogovoru. Pošljite pismene prijave na naslov društva.

gibanje prebivalstva

NA JESENICAH

Rodile so: Razinger Ljudmila - dečka, Šorli Evalija - deklico, Soklič Marija - dečka, Zanin Olga - deklico, Gartner Silva - dečka, Bizjak Anica - dečka, Hrast Vera - dečka, Semrov Jožica - deklico, Podlipnik Ivanka - deklico, Čebokli Marija - dečka, Grlica Anica - dečka, Resman Tončka - dečka, Arandželović Jelisaвета - dečka, Mohorič Rozalija - deklico, Vidic Anica - dečka, Zagar Anica - deklico, Mandeljc Hermi-na - dečka, Mulalić Asima - deklico, Habjan Bernardka - deklico, Oblak Ljudmila - deklico, Žužek Elza - deklico, Govedić Francka - deklico, Grintov Jelena - dečka, Rezar Angela - deklico, Jensterle Marinka - deklico, Mulalić Behija - dečka, Kovač Terezija - deklico, Čuden Franciška - dečka, Vidmar Stanislava - deklico, Aleš Stanislava - dečka.
Poročili so se: Thaler Feliks, uslužbenec in Paulin Stanislava, uslužbenka, Ukalović Mate-Petar, tovarniški delavec in Gerče roj. Noč Magdalena, tovarniška delavka, Purgar Jožef, tov. delavec in Brant Staša, uslužbenka, Razinger Jožef, tov. delavec in Hartman Helena, tov. 82 let, Rožič Valentin, star 54 let, Grubar Franc, novorojenec delavka.

Umrlj so: Potokar Ana, stara 53 let, Bagatelj Marijana, stara 66 let, Novak Janez, star 66 let, Antonič Anton, star 76 let, Ladanec Veseljka, stara 36 let, Vidmar Angela, stara 82 let, Bohinc Pavel, star 38 let, Akilov Juraj, star 26 let.

ZAHVALA

Ob bridki in nenadomestljivi izgubi najinega moža in očka **KARLA MARENKA** se iskreno zahvaljuje vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spemili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, šopke in cvetje.

Posebno zahvalo sva dolžni kolektivu tovarne »Planika«, pevcem, tovarišu mojstru Radu Kopaču za poslovljene besede, duhovščini, vsem hišnim stanovalcem, sosedom in RK terena Huje, ki so nama pomagali v najtežjih urah.

Zalujoča žena Alojzija in hčerka Nadica
Kranj, dne 31. maja 1960.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri DS

Tovarne gumijevih izdelkov

Sava - Kranj

razpisuje štipendije za socialnega delavca na visoki šoli za socialne delavce

OBLETNICA SMRTI

Dne 6. junija 1960 bo minilo eno leto, polno žalosti, odkar je v cvetu mladosti, po neizmernem trpljenju zaradi avtomobilske nesreče v Besnici pri Kranju, dotrpelo predobro srce in je našla mir moja nepozabna hčerka

IRENA ZUPANC
dijakinja administrativne šole v Kranju
Vsem, ki ste jo ohranili v lepem spominu, obiskovali njen tihi dom, iskrena hvala

Mati

FILMI, KI JIH GLEDAMO

DVA FILMA O VOJNI

Ameriški film HRABRI IN DRZNI je nekakšno razmišljanje o pogumu ob zgodbi dveh popolnoma različnih ameriških vojakov na fronti v Italiji. Firchildu se upira ubijanje, dokler ne dobi do sovražnika osebnega odnosa (tedaj, ko pade njegov prijatelj Dooley), takrat pa se izkaže tudi izredno pogumnega. Njemu nasproti je postavljen drzni narednik »Priglar«, ki v vsaki stvari vidi greh, zlo, za katerega med dobrim in slabim ni ničesar in ki prav iz tega svojega prepričanja črpa vso svojo hrabrost. Ob ta dva osrednja lika sta (zaradi pozitivne in zaradi lažjega risanja značajev glavnih junakov) postavljena še veseli vojak Dooley in italijansko dekle — s tem pa se tudi konča »galerija likov«, kar je vsekakor velika napaka. Iz nje izvira tudi pomanjkanje vsake obsebnosti Dooleyjevega »ropanja« sbojevnikov, ki si ga privoščijo pri kockanju (čeprav zato, da bi pomagal svoji družini), zakaj oni v filmu sploh niso ljudje (morda prav tako očetje), ampak le objekti v odnosih glavnih junakov. Zaradi take ozkosti film ne more zadovoljiti in mestoma celo odbije. Poleg tega so igralci ustvarili precej blede like, z izjemo Mikkeyja Rooneyja, ki je svojemu Doolyju vdihnil nekaj toplote.

Mnogo širše in zato tudi

mного globlje je zajel vojno tematiko naš film DEVETI KROG. Ta resda pripoveduje predvsem zgodbo dveh mladih ljudi, ki jima vojna kruto prekinje sanje o majhni »dolini miru« proč od grozot, ki ju obdajajo, toda s tem in ob tem nas povede skozi peklo, ki ga je doživelo človeštvo v komaj pretekli dobi in v katerega zadnjem krogu so trpeli nečloveške muke tudi tisti, ki so se rodili pod šestokrako zvezdo. Film ni le mučen spomin, ampak je predvsem krik proti čemurkoli podobnemu v prihodnosti, proti vojni sploh, posebej pa še proti rasni mržnji, ki se je prav v zadnji vojni prelevila v pošast, ki je zanižala vse človečansko v ljudeh in jih ponižala v krvoželjne zveri.

Režiserju Francetu Štiglicu je kljub manjšim spodrslijem (neenotnost prvega dela) uspelo ustvariti izredno impresivno pripoved, ki jo odlikuje zlasti atmosfera drugega dela in preprosta a zelo neposredna grozotna podoba ženskega taborišča. Igralska ekipa (povečini mladi ljudje) je pod njegovim vodstvom izoblikovala izredno plastične like, kar velja predvsem za vseskozi prepričljivo Ruth Dušice Zegarac, prav tako pa tudi za Borisa Dvornika kot Iva, Gragana Milivojeviča v nevhvaležni vlogi ustaškega častnika Zvonka in druge.

—do

ŠKOFJA LOKA slovenski Barbizoon

Študentje slovenske akademije upodabljajoče umetnosti v Loki

Škofja Loka je postala za naše upodabljajoče umetnike slovenski Barbizoon. Barbizoon je francosko mesto, v katerem so se konec 19. stoletja začeli zbirati takratni slikarji in začeli upodabljati motive iz narave; to je bil nekaj odpor proti slikanju zgolj v atelijih. Omenjeno francosko mesto je nudilo slikarjem pester motive v mestu samem in prav tako v njegovi okolici.

Podoben kot Barbizoon za Francijo, pomeni za slovenske slikarje Škofja Loka. Prelepe motive iz tega predela Gorenjske so ustvarili že naši znani impresionisti Grohar, Jakopič,

Jama in drugi. Njihovo tradicijo pa sedaj nadaljuje mlada generacija likovnih ustvarjalcev, ki vsako leto pride v Loko. Tako so te dni tudi v Loki študentje 4. in 5. letnika slovenske akademije za upodabljajočo umetnost, ki jih vodita znana slovenska slikarja prof. Gojmir Kos in prof. Gabrijel Stupica. Mladi slikarji bodo v Škofji Loki teden dni. Meščani se za njihovo delo zelo zanimajo. Niso redki primeri, ko kopica radovednežev obkoli mladega slikarja in ga z največjim zanimanjem spremlja pri njegovem ustvarjanju.

V. R.

III. republiška revija igralskih skupin v Kopru in Izoli

Živahne razprave po predstavah

Koper, 1. junija.

Kot smo že pisali, se v tem tednu odvijajo v Kopru in Izoli šestdnevna republiška revija najboljših dramskih amaterskih skupin. V 11 predstavah bodo nastopili člani dramskih skupin SPD Svoboda iz vse Slovenije in kot gost amaterska družina iz Trsta.

V nedeljo, 29. maja, je bila v koprskem gledališču slavnostna predstava Cankarjeve farse — »Pohujšanje v dolini Sentlorskega«, naslednjega dne popoldne pa so se predstavili velenjski igralci s Priestleyevim »Inšpektorjem na obisku«. Zvečer so imeli uspešno predstavo Tolminci, ki so uprizorili Rosebudovo dramo »Dvanajst porotnikov«. V torek popoldne so kranjski gledališčniki nastopili s Fischerjevo dramo »Prosti dan«, in sicer v gledališču v Izoli. Izolani so istega dne v koprskem gledališču zaigrali Roksančičev »Babilonski stolp«.

V času, ko to pišemo morajo nastopiti še igralske skupine iz Mežice, Jesenice, Celja, Ptuj in Slovenske Bistrice.

Vsi nastopajoči stanujejo v turističnih hišicah v Ankaranu, kjer so vsako popoldne kritični sestanki po predstavah. Tudi po predstavah »Prostege dne« oziroma »Babilonskega stolpa« iz Izolani, ki se jih udeležujejo, razen igralcev tudi mnogi predstavniki kulturnega in ljudskega prosvetnega življenja, številni znani gledališki ustvarjalci, režiserji-amaterji in novinarji, je bila razprava izredno živahna.

Razen igre in režije, so mnogo razpravljali o scenski postavitvi na amaterskih odrih in o odrskem jeziku. Veliko so govorili tudi o nediscipliniranem občinstvu, predvsem mladini, ki obiskuje gledališke predstave. Organizatorjem namreč v toplih sončnih popoldanskih dneh vrzeli v dvorani izpopolnjujejo nemirni otroci, ki moti-

jo potek predstave in s tem slabo vplivajo na nastopajoče. Problemi amaterskega gledališkega dela se tako iz dneva v dan odkrivajo in dopolnjujejo. Vsekakor bodo kritične pripombe gledaliških strokovnjakov v marsičem pomagale pri nadaljnjem amaterskem gledališkem snovanju.

Miša

IVERI

● Pred dnevi je odšla iz Beograda angleška filmska igralka Anne Aubrey, ki je zaključila s snemanjem filma »Karolina Reška« v režiji Poganičiča.

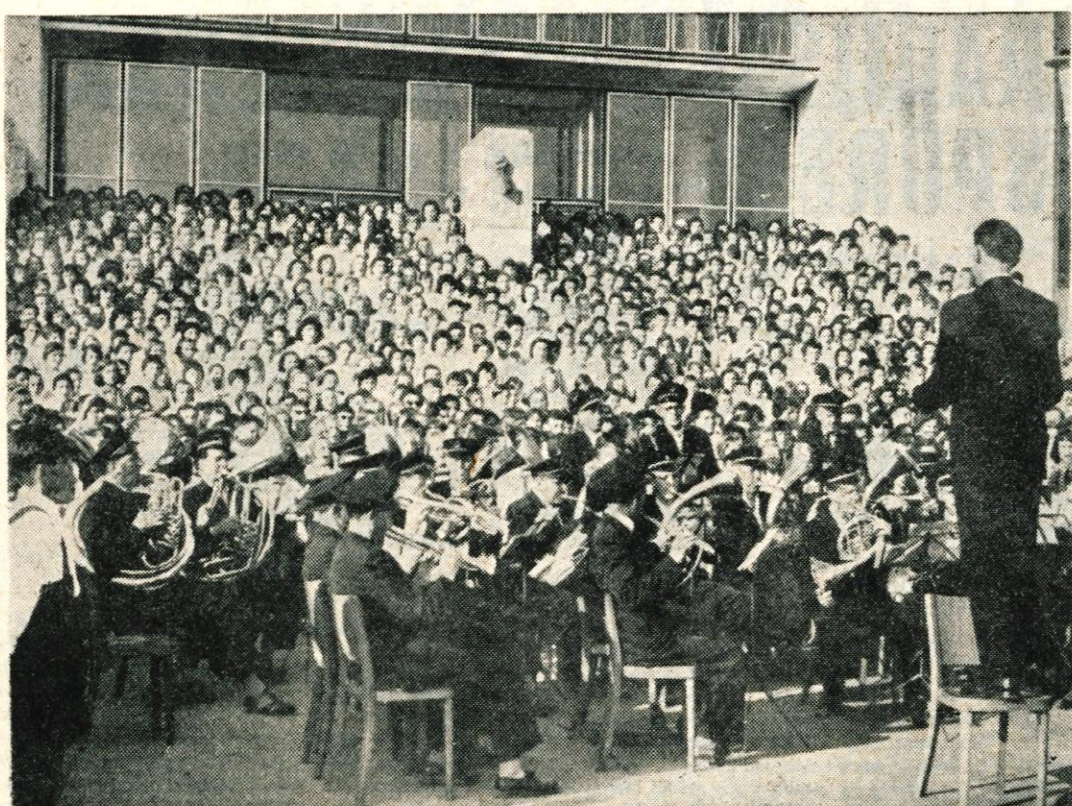
● Po tritedenskem gostovanju v Sovjetski zvezi je Komorni orkester Zagrebske Radio televizije pod vodstvom Stjepana Šuleka odpotoval v Bergen. Ugledni jugoslovanski ansambel je gostoval v 9 sovjetskih mestih. Največji uspeh so naši umetniki dosegli v Leningradu, kjer je več kot 2500 gledalcev zahtevalo številne ponovitve izvajanih del.

● V Varšavi so predstavni-Petersona, peti pa kvartet ki Poljske in Jugoslavije pod-Geryja Mulligana.

pisali protokol, ki predvideva sodelovanje znanstvenikov obeh dežel pri reševanju določenih znanstveno-raziskovalnih problemov, izmenjavo znanstvenih delavcev in izkušnje, sodelovanje na pomembnejših mednarodnih in nacionalnih kongresih in konferencah.

● Znana ameriška revija »Dawn Beat« je pred nedavnim objavila listo najboljših malih jazz zasedb v minulemu letu. Po izboru žirije tega časopisa je dosegel največ glasov (735) kvartet Dava Brubecka. Na drugem mestu (712 glasov) je znani ansambel »Modern Jazz Quartet«, ki je pred nekaj dnevi gostoval tudi v Ljubljani. Na tretjem mestu je sekstet Milesa Davisa, četrti je trio Oscarja

Davis, četrti je trio Oscarja

Združeni mladinski pevski zbori kranjskega okraja so lani otvorili V. mladinski festival

Nekaj misli o mladinskem zborovskem petju

GORENJSKI ZAOSTALI

Intervju z direktorjem kranjske Glasbene šole Petrom Liparjem

Komaj dobrih štirinajst dni je minilo, kar je bila v Celju revija mladinskih zborov iz vse Slovenije. V komisiji, ki je ocenjevala zore, je bil tudi direktor kranjske Glasbene šole Peter Lipar, zato smo ga zaprosili, naj nam odgovori na nekaj vprašanj z namenom, da prikažemo raven slovenskega mladinskega zborovskega petja s posebnim poudarkom na kranjski okraj.

»Koliko zborov je nastopilo na celjski reviji?«

»Medtem ko je od občinskih do republiške revije sodelovalo okoli 600 zborov, je v Celju nastopilo 12 zborov (predmutacijskih) in 10 mešanih ter ženskih zborov. Zadnji dan festivala, ki je bil od 20.—22. maja pa je bila zvezna revija najboljših republiških zborov ter zborov iz zamejstva in narodnih manjšin. Kot najboljša iz Slovenije sta se na zvezno revijo uvrstila zbor osnovne šole »Majde Vrhovnik« iz Ljubljane (predmutacijski) in mešani zbor »Svobode« celjske gimnazije.«

»Znano je, da sta iz kranjskega okraja na republiški reviji sodelovala mladinski zbor osnovne šole »Stane Žagar« in mešani zbor gimnazije (oba iz Kranja, pod vodstvom Janka Pribošiča). Kaj sta pokazala ta dva zbor v primerjavi z ostalimi?«

»Zbor osnovne šole »Stane Žagar« je bil najboljši, kar zadeva zborovski program, ki na splošno pri vseh zborih ni zadovoljeval. Prav program slovenskih mladinskih zborov je pokazal, da v zveznem merilu močno zaostajamo v tem pogledu. Tako je bilo posebno doživetje poslušati dečki zbor osnovne šole Volovčica iz Zagreba, ki je pokazal vsestransko skrb bratske republike za razvoj mladinskega petja, predvsem pa za programsko politiko in kvaliteto. Med mešanimi zbori sta bila razred za sebe zbor iz Prizrena in Titograda, ki pa se jima je precej približal tudi zbor »Svobode« iz Celja. Za ostale slovenske zore je zna-

Peter Lipar

čilno, da zborovodje premalo skrbje za ozvočenje zborov (zlitost glasov), vokalizacijo, dikcijo, dihalno tehniko, dinamiko in plemenitost tona. Se huje kot naštet, pa je slab program, ki je med slovenskimi zbori na reviji ustrezal le pri treh (»Majda Vrhovnik« Ljubljana, »Svoboda« Celje in »Stane Žagar« Kranj). Prevodnje ostalih zborov so sicer stremeli za kvaliteto, pri tem pa pozabljali na sodobne mladinske zborovske stvaritve.«

»Kje so vzroki za slabšo kvaliteto slovenskih mladinskih zborov v primerjavi z ostalimi republikami?«

»Dva vzroka sta, ki prednjačita: pomanjkanje kvalitetnih zborovodij in slabi delovni pogoji po šolah. Nezadostnemu poznavanju zborovskega petja je večkrat vzrok slab stik s skladatelji, ki imajo dovolj sodobnih skladb za mladinske zore.«

»In kaj nam v zvezi z republiško revijo lahko poveste o mladinskem zborovskem petju v kranjskem okraju?«

»Ugotovitve, ki so značilne za vso Slovenijo, veljajo tudi za Gorenjsko. Zadeva za kranjski okraj pa je morda še bolj

pereča. Pred leti so bili mladinski zbori z Gorenjske med vodilnimi v Sloveniji, sedaj pa so jih številni okraji že prehiteli, čeprav so nekaj močno zaostajali. Zanimiv je naslednji podatek: na okrajnem festivalu mladinskih zborov je leta 1952 sodelovalo okoli 900 pevcev s precej zahtevnejšim programom kot je bil letošnji na podobni prireditvi, čeprav je bilo na njej okoli 1500 mladih grl. To sicer kaže, da smo dosegli množičnost, pri tem pa pozabili na kvaliteto.

Za primer naj povem še, da v vsej radovljiški občini nima niti ena šola svojega zbora. Stevilo šol brez zborov v kranjskem okraju pa je še precejšnje, zato smo imeli na Gorenjskem letos le v Kranju občinsko revijo mladinskih zborov. V Radovljici so sicer sklenili, da bodo še pred zaključkom šolskega leta imeli občinsko revijo, pa čeprav bodo zbori peli le enoglasno. Pohvalen sklep, kakršen bi bil priporočljiv tudi za ostale občine.«

»Analiza ob letošnji republiški reviji mladinskih zborov je pokazala precej pomanjkljivosti. Kaj bi bilo treba ukreniti, da bi mladinske petje iz kranjskega okraja spet dohitelo kvaliteto mladinskih zborov širom po domovini?«

»Že sedaj moramo misliti, da bi imeli prihodnje leto po vseh komunah občinske revije, na katerih bi sodelovali zbori treh

V MAJU NAD 3000
OBISKOVALCEV

V teh dneh, ko so vsepovsod šolski izleti, je vsak dan pred loškimi muzejem gneča šolskih otrok in drugih. Obisk muzeja je letos tolikšen, da je bil v maju dosežen rekord — obiskalo ga je nad 3000 dijakov in šolobveznih otrok iz vseh krajev Slovenije. Med drugim si je prejšnji mesec ogledal muzej tudi japonski predstavnik socialistične partije Jamaguchi, ki se je o muzeju izrazil nad vse pohvalno. O loškem muzeju res lahko zapišemo, da je vsekakor v Sloveniji med najboljše urejenimi muzeji, ki prikazujejo krajevno zgodovino.

Razen muzejske dejavnosti so v muzejskih prostorih tudi občasne razstave, ki so vedno dobro obiskane. Med njimi je bila na Gradu letos najbolj obiskana razstava slikarja Janeza Sedeja. Razen te je bila tudi razstava domačega slikarja Franca Koširja in razstava del Moše Pijade. — V teh dneh muzejsko društvo pripravlja novo razstavo, in sicer bo 12. junija odprta razstava slikarja Iva Šubica, ki bo vsekakor za loško kulturno kroniko poseben dogodek.

V. R.

kategorij: A — predmutacijski, mladinski mešani, moški in ženski zbori ter eno in dvoglasni zbori osnovnih šol. Takoj s pričetkom novega šolskega leta pa bo potreben večji posvet vseh zborovodij in glasbenih pedagogov, na katerem bi se predvsem pogovorili o programski politiki. Potrebno pa bo vsekakor boljše sodelovanje med šolami vseh strok, glasbenimi šolami in vsem družbenimi organizacijami. Zlasti priporočljivo pa bi bilo, da bi »Svobode« začele ustanavljati mešane, moške in ženske mladinske zore, v večjih središčih pa osrednje mladinske zore.«

B. Fajon

»Mrtvi kurent« v Kopru

Koper, 3. junija.

Na III. reviji igralskih skupin Slovenije je včeraj popoldne v Izoli nastopil celjski Delavski oder s Skufčevim mladinsko igro »Janko in Metka«, zvečer pa v koprskem gledališču amaterska družina iz Ptuja z »Mrtvim kurentom« Mihe Remca. Zadnjo predstavo sta si ogledala tudi predsednik in sekretar Sveta za kulturo pri IS LRS Boris Kocijančič in Beno Zupanič. — Jeseničani so z »Marijo Stuart« nastopili že v sredo.

Zaključni izpit

V torek, 21. maja, je potekel dijakom, ki zaključujejo srednjo šolo rok za oddajo nalog. V večini so se dijaki nove oblike nekdanje mature — zaključnega izpita — lotili z velikim veseljem. Le redki so primeri, da so dijaki zaključni izpit vzeli kot nekaj lažjega od nekdanje mature, prav gotovo pa so se temeljito zmotili. Večina je vzela izpit zelo resno in to je dokaz, da je zaključni izpit odprl mlademu človeku pot, ki jo si želi. Prvič bodo letos dijaki, ki že na srednji šoli lahko uveljavili svoja hotenja, zanimanje za stvari, ki so bile do zaključnega izpita njihov »konjiček«. Zaključni izpit bo torej tudi nekakšen kamen preizkušnje, ki bo pokazal dijakom ali so se odločili za pravi življenjski cilj ali ne.

Bežen pregled nalog za zaključni izpit je dokaj zanimiv. Dijaki so se lotili najrazličnejših problemov z vseh področij. Precej med njimi se jih zanima za zgodovino iz NOB, družbeni razvoj, ekonomski razvoj posameznih komun in podobno. Jeseniški dijaki so na primer v nalogah obdelali razvoj jeseniške občine in vpliv prahu na Jeseničane. Škofjeloški dijaki so največ obravnavali dogodek iz NOB. Naloge kranjskih dijakov pa kažejo morda najbolj pisano paleto tem. Med njimi je poseben rekord dosegel ti-

sti, ki je na 52 tipkanih straneh obdelal književnost med obema vojnama. Značilnost kranjskih dijakov je sploh, da so visoko presegli predpisano normo za izpitne naloge (8 tipkanih strani). Naslovi njihovih tem pa so res pestri in zanimivi: Sodobna prebrana, Alkoholi, Cankarjeve drame, Krog, Atom, Socialno upravljanje Gorenjske v luči pisateljev, Industrija Kranja, Transformatorji, Križanje, Fotografsko oko, Naši pisatelji — pravniki; dijaki so nadalje obdelali še teme o bejkakovinah, ameriških državljanskih vojnah, mikrobih, nekaj nalog pa je napisanih tudi v drugih jezikih (nemščini in francoščini).

Raznovrstnost tem kaže, kako je bilo potrebno dijakom ob zaključku srednje šole osamosvojiti. Prejšnja leta je prav zaradi ozkosti mature med dijaki obstajala nekeakna moda pri nadaljnjem odločanju o študiju. Bilo je obdobje, ko so bili moderni slavisti, (prav zaradi takšne mode je v kranjskem okraju slavistov preveč, manjka pa številnih drugih poklicev), potem zdravniki, pa inženirji itd. Zaključni izpit pa odpira širše možnosti za izbiro poklica in prav to je najbolj pozitivna plat zaključnih izpitov, ki obeta naši družbi precej lepšo perspektivo kot nekdanja »paragrafska« matura.

B. F.

RTV LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 13., 15., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 15., 22. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI SPORED

od nedelje, 5. junija 1960
do sobote, 11. junija 1960

NEDELJA, 5. junija

- 6.00 Nedeljski pozdrav
- 6.30 Zvoki pihalnih instrumentov
- 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva
- 7.35 Popevke za nedeljsko jutro
- 8.00 Mladinska radijska igra
- 8.30 Spomini na Franca Gerbiča
- 8.50 Koncert za trobento in orkester v Es-duru
- 9.05 Z glasbo v novi teden
- 10.00 Se pomnite tovariši...
- 10.30 Posavski ples
- 10.40 Vesela godala
- 11.15 Domače polke in valčki
- 11.30 Odločil sem se za industrijo — reportaža
- 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.
- 13.30 Za našo vas
- 13.45 Koncert pri vas doma
- 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.
- 15.30 Majhen mozaik melodij
- 16.00 Humoreska tega tedna
- 16.20 Lahka glasba
- 17.00 Radijska igra
- 17.56 Intermezzo z godali
- 18.00 Šestdeset minut športa in glasbe
- 20.05 Izberite melodijo tedna!
- 21.00 Obisk pri skladatelju Pavlu Sivcu
- 22.15 Zaplešimo z ljubljanskim jazz ansamblom
- 22.35 Nedeljsko srečanje s pevci
- 23.10 Moderna plesna glasba
- 23.40 Melodije za lahko noč

PONEDELJEK, 6. junija

- 5.00 Dobro jutro
- 8.05 Skladbe J. Brahmsa
- 8.25 Plesni orkester Ted Heath
- 6.40 Umetne in narodne pesmi poje ženski vokalni kvartet
- 9.00 Naš podlistek
- 9.20 Domovina, simfonija v enem stavku
- 10.10 Veliki orkestri — znane melodije
- 10.35 Zaključni prizor Dvojakove Rusalka
- 11.00 Popevke se vrstijo
- 11.30 Oddaja za otroke
- 12.00 Trio Dorka Skoberneta
- 12.15 Kmetijski nasveti — Ludvik Strobil: Pridelovalci semen morajo očistiti posevke pred pregledom
- 12.25 Narodne za petje in orkester v prireditvi Filipa Bernarda
- 12.45 Havajski zvoki
- 13.30 Dva slovenska solista pred mikrofonom
- 13.35 Od popevke do popevke
- 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.40 Naši popotniki na tujem
- 16.00 V svetu opernih melodij
- 17.10 Srečno vožnjo (šoferjem na pot)
- 18.00 Radijska univerza
- 18.15 Pet plesov iz baleta Labodje jezero
- 18.30 Športni tednik
- 20.00 Trikrat po četrte ure
- 20.45 Kulturni globus
- 21.00 Slavnostni koncert ob 150-letnici rojstva Felixa Mendelssohna
- 23.10 Zvoki za ples iz studia 14
- 23.35 Ameriške popevke

TOREK, 7. junija

- 5.00 Dobro jutro
- 8.05 V glasbi po svetu
- 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 9.25 Iz filmov in glasbenih revij

- 9.45 Dve ariji in sklepni prizor iz opere Andre Chenier
- 10.10 Izberite melodijo tedna
- 11.00 Štiri skladbe za violino in klavir
- 11.30 Od polke do rock'n'rolla
- 12.00 Gorenjski vokalni kvintet
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Tanja Hliš: Ukrepi po cvetenju v proizvodnih sadovnjakih
- 12.25 Zabavni orkester Raphaela
- 12.40 Vsak eno...
- 13.30 Londonski simfonični orkester igra odlomke iz raznih oper
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
- 14.35 Španski napevi
- 15.40 Iz domače književnosti
- 16.00 Izbrali smo za vas
- 17.10 Razgovor z volivci
- 17.20 Koncert za klavir in orkester št. 1
- 17.50 Karnevalska uvertura
- 18.00 Iz zbornika spominov
- 18.20 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
- 18.45 Razgovor o mednarodnih vprašanjih
- 20.00 Skladbe romunskih avtorjev pojo romunski zbori
- 20.30 Radijska igra
- 20.53 Koncert za orkester in violino št. 5
- 21.23 Melodije po vašem okusu
- 22.15 Zabaval vas bo ansambel Mojmir Sepeta
- 22.35 S popevkami čez kontinente
- 23.10 Nočni komorni koncert del Josefa Suka

SREDA, 8. junija

- 5.00 Dobro jutro
- 8.05 Mladina poje
- 8.30 Za vsakogar nekaj iz arhiva zabavne glasbe
- 9.00 Jezikovni pogovori
- 9.15 Slovenski samospevi
- 9.45 Hammond orgle v ritmu
- 10.10 Orkestralna matineja
- 11.00 Zvočni kaleidoskop
- 11.30 Oddaja za cicibane
- 12.00 Turandot in Calafa ter zaključni prizor opere
- 12.15 Kmetijski nasveti — dr. Marjan Pavšil: Ob nastajanju velike živinorejske proizvodnje
- 12.25 Pisani zvoki z Dravskega polja
- 12.45 Pet pevcev — pet popevk
- 13.30 Pozdrav iz Sumadije
- 13.50 Klavir v ritmu
- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 14.35 Komorni zbor RTV Ljubljana p.v. Milka Skoberneta
- 15.40 Novost na knjižni polici
- 16.00 Koncert po željah
- 17.10 Sestanek ob petih
- 17.30 Zabavni potpuri
- 18.00 Kulturna kronika
- 18.00 Iz slovenske solistične glasbe
- 18.45 Domače aktualnosti
- 20.00 Ali jih poznate? — XVII. oddaja
- 20.25 Cavalleria rusticana — opera
- 22.15 Igramo za vas
- 23.10 Kvintet Jožeta Kampača
- 23.30 V ritmu današnjih dni

ČETRTEK, 9. junija

- 5.00 Dobro jutro!
- 8.05 Glasbené razglednice
- 8.35 Iz Mozartove spevoigre
- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
- 9.25 Poeme za violino in klavir
- 9.40 Skladbe Marija Kogoja in Slavka Osterca
- 10.10 Melodije s sončnega juga

- 10.40 Pet minut za novo pesmico
- 11.00 Simfonični plesi in rapsodije
- 12.00 Trio Rudolfa Bardorferja
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Jože Tanšek: Gnojenje v gozdarstvu
- 12.25 Vedri zvoki
- 12.40 Pesmi raznih narodov
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba
- 13.30 Majhni zabavni ansambli
- 13.55 Pri opernem skladatelju Donizettiju
- 14.20 Šport in športniki
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.40 S knjižnega trga
- 16.00 24 preludijev za klavir
- 16.30 S popevkami po svetu
- 17.10 Usmerjanje v visokošolske poklice
- 17.15 »Večerna pesem« skladbe Emila Adamiča
- 17.30 Melodije velikih mest
- 18.00 Turistična oddaja
- 18.15 Spoznavajmo naše umetnike
- 18.45 Radijska univerza
- 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov
- 20.45 Godalni ansambel p.v. Boruta Lesjaka
- 21.00 Literarni večer — Japonska poezija
- 21.40 Komorni intermezzo
- 22.15 Po svetu jazza
- 23.10 Nočni koncert

PETEK, 10. junija

- 5.00 Dobro jutro
- 8.05 Zbor in folklorna skupina »Joža Vlahovič« iz Zagreba
- 8.30 Iberia, simfonična suita
- 9.00 Naš podlistek
- 9.20 Italijanske in francoske popevke
- 9.40 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
- 10.10 Skrinjica pisanih zvokov
- 10.40 Trije prizori iz Čajkovskega opere Evgenij Onjegin
- 11.00 Naši mladi solisti pred mikrofonom
- 11.30 Družina in dom
- 11.45 Narodne za glas in harmoniko
- 12.00 Ciganski napevi
- 12.15 Kmetijski nasveti — Pavla Janež: Priprava in uživanje sadnih sokov
- 12.25 Nemške in francoske arije
- 13.30 Lahke spored izvaja Mariborski instrumentalni ansambel
- 15.50 Harfa v ritmu
- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 14.35 Baritonist Dušan Popović in sopranistka Anica Čepe pojeta samospeve
- 15.40 Iz svetovne književnosti
- 16.00 Petkov koncert ob štirih
- 17.10 Razgovor z volivci
- 17.20 Lepe melodije
- 17.40 Slovenske beneške pesmi poje zbor primorskih študentov
- 18.00 Clovek in zdravje
- 18.15 Zadovoljni Kranjci s svojimi pevci
- 18.30 Iz naših kolektivov
- 20.00 Zabavni orkester RTV Beograd
- 20.15 Tedenski zunanje politični pregled
- 20.30 Scherezada — simfonični orkester Olympia
- 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
- 22.15 Nočni operni koncert
- 23.10 Za plesno glasbo

SOBOTA, 11. junija

- 5.00 Dobro jutro
- 8.05 Simfonije
- 8.30 Po strunah in tipkah
- 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 9.25 Dekliški zbor Zavoda za telesno vzgojo
- 9.40 Pozdrav z gora
- 10.10 Med priljubljenimi operami
- 11.00 Zvočna paleta
- 11.30 Pionirski tednik
- 11.50 Deset minut z Veselimi hribovci
- 12.00 Concertino za klavir in godalni orkester
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Jože Rihar: Kako so prezimili nakladi čebelarstva Dolsko?
- 12.25 Domači napevi izpod zelenega Pohorja
- 12.45 Dunajski valčki
- 13.30 Ljubiteljem narodne glasbe
- 13.55 Pesmi brez besed
- 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.40 Na platnu smo videli
- 16.00 V dvoranah Svobod in prosvetnih društev
- 16.30 Od tu in tam
- 17.30 Usmerjanje v visokošolske poklice
- 17.15 Melodije za vas
- 17.35 Iz opernega sveta
- 18.00 Jezikovni pogovori
- 18.15 Koncert pihalnega orkestra LM
- 18.45 Okno v svet
- 20.00 Pokaži, kaj znaš
- 21.30 Melodije za prijeten konec tedna
- 22.15 Oddaja za naše izseljence
- 23.10 V plesu do polnoči

Televizijski spored

PONEDELJEK, 6. junija

- 18.00 Oddaja za dom in družino
- 18.30 Obisk v Zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Tedenski športni pregled
- 23.30 Portret Piera Križanica — karikaturista
- 20.50 Dokumentarna oddaja
- 21.00 Noči — italijanski film

TOREK, 7. junija

- 20.50 Prenos italijanske televizije

SREDA, 8. junija

- 18.00 Sestanek ob šestih — oddaja za otroke
- 18.45 Telesna vzgoja in šport
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Aktualna tema
- 21.00 Drama Vojka Milica »Izginuli pomaga raziskovati«

ČETRTEK, 9. junija

- 20.00 Prenos javne oddaje »Pokaži kaj znaš«

PETEK, 10. junija

- 20.50 Prenos italijanske televizije

SOBOTA, 11. junija

- 15.00 Prenos moto-dirka iz Opatije
- 18.00 Oddaja za otroke
- 18.40 TV pošta
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 TV reklame
- 20.30 Servisna postaja — zabavno glasbena revija
- 21.30 Prenos sporeda italijanske TV postaje

DRUŽINSKI POMENKI

Ali naj dajemo otrokom denar?

Denar ima velik pomen v in odgovornosti do nje, pa tudi vzgoji otrok. Toda to, ali bo denar pozitivno ali negativno vplival na vzgojo otrok, ni odvisno od denarja, temveč od tega, kako učimo otroke uporabljati denar v življenju. Nekateri starši otroke neomejeno zalagajo z denarjem, drugi jih spet nagrajujejo z njim za uspehe v šoli, nekateri pa celo kupujejo pri svojih otrocih ubogljivost, ker jim vedno, kadar jih otroci ubogajo, dajo denar. Kadar pa jim otroci kaj kupijo, ne zahtevajo od njih niti drobiža nazaj.

Nekateri starši gredo spet v drugo skrajnost: na vso moč se trudijo, da njihovi otroci sploh ne pridejo v stik z denarjem. Ne dovoljujejo jim, da bi si samostojno kupovali šolske potrebščine ali malice v šoli, in celo ne vstopnice za kino.

Večji otroci že sami kupujejo za domače: časopis, sol, sladkor, kruh in drugo. Pri tem spoznavajo ceno blaga, nauče se tudi z denarjem računati: koliko stane kaka stvar in koliko drobiža morajo dobiti nazaj. Iz tega je razvidno, da pridejo otroci vsak dan v stik z denarjem, da denarja ne moremo izključiti iz vzgoje in da ravnajo starši, ki otroke izolirajo od njega, napačno.

Ali naj imajo otroci svoj denar? Predšolski in mlajši šolski otroci, ki pravzaprav še ne znajo računati z denarjem naj seveda še nimajo svojega. Toda večji šolski otroci naj ga pa že imajo. — Ti otroci že vedo, kako se denar zasluži in porablja, predstavljajo si že ekonomski položaj družine in njen proračun: sami kupujejo kake družinske potrebščine, kupujejo si knjige, zvezke, svinčnike, vstopnice za kino in za športne prireditve, plačujejo si vozovnice in drugo. Pri večjih otrocih se že mora izoblikovati občutek za skrbno izkoriščanje denarnih sredstev in za razumno usmerjanje svojih potreb. Toda ta občutek se ne izoblikuje sam, treba ga je privzgojiti.

Mnogi starši in učitelji v šolah uvajajo pri svojih otrocih varčnost. V nekaterih šolah celo tekmujejo, kateri otrok bo prihranil več denarja. Tako imajo nekateri otroci na hranilnih knjižicah po 10.000, 15.000 in celo po 20.000 dinarjev.

Kakšen je torej vzgojni pomen in vpliv hranilne knjižice na otroke? Če hrani v njej denar, ki si ga je prislužil z delom, če uporablja ta denar za svoje obveznosti doma, za dobro razvedrilo, in če je vzgojen tako, da s svojim denarjem brez pomisleka pomaga domačim v stiski, kadar družina neogibno kaj potrebuje ali kadar oboli kak družinski član: takrat je hranilna knjižica sredstvo za vzgojo dobrih odnosov do družine, za vzgojo črbi

NASVETI

● Kokosove tekače je treba včasih izčistiti. To najbolje naredimo, če jih skratimo s slano vodo ali vodo, ki ji primešamo sode. Seveda jih je treba pred tem dobro izprati. Okrtačene obesimo posušeno, da se posuše.

● Mokre dežne plašče obesimo takoj, ko jih slečemo, na obešalnik. Zbrišemo jih z ožeto krpo. S tem poskrbimo, da ne kaplje in obenem zbrišemo blatne madeže, če smo plašč poškropili med hojo.

● Vezeno zlikamo najprej na pravi strani, nato pa še z močnim pritiskom na narobni. Isto velja za perilo iz damasta. Če polikamo takko blago samo na narobni strani, ostane prva stran hrpava, zato hitreje pobira nesnago in se prej umaže.

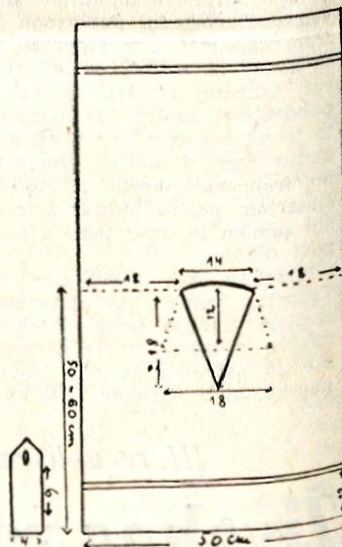
● Obešalnik ali vsaj njegove kovinske dele oblečemo s tkanino, da nam ne rjavijo in da obleka ne drči z njega.

● Polivinilaste predpasnike po potrebi očistimo z mlačno milnico in speremo s čisto vodo. Osušene namažemo z glicerinom.

● Kadar lešnike ali mandeljne sekljamo, jih malo potrosimo s sladkorno moko, da nam ne bodo odskakovali pod nožem.

● Usnjene hrbe knjig natrijmo kdaj pa kdaj z mešanico terpentina in bencina ter jih nato zdrgnemo z mehko krpo. Tako bodo obdržali sijaj.

Za pomlad

Ze je tu toplo vreme, ki nas ne sme najti nepripravljenih. Zato moramo pregledati otroško garderobo in jo popraviti ter obnoviti, če je potrebno. Praktičen brezrokavnik bodo deklice in dečki nosili v teh dneh preko bluz in srajč. Prav lahko ga same naredimo, če imamo šivalni stroj v hiši. Potrebujemo 50 do 60 cm kakršnegakoli blaga. Kroj na skici je preračunan za otroke 12 let. Seveda kroj za večjo ali manjšo starost lahko povečate ali skrajšate. Izrez okrog vratu je lahko koničast ali štirioglat, kakršen vam je pač najbolj všeč. Okrog vratu lahko za deklice napravite okrasek, ki ga izvezete iz volne ustrežajoče barve. Stranski šivi brezrokavnika niso sešiti, pač pa se brezrokavnik zapenja z majhnim pasom. Za deklice pa bo morda še lepše, če jim bomo prišli na vsako stran po eno pentljo.

Večkrat smo že pisali, da so za deklice najprimernejše oblačila nagubana krilca. Danes pa se poravnajo še o njihovi izdelavi. Prav nič težko jih ni narediti. Za 12-letno dekletce potrebujete 1 meter in pol blaga dvojne širine. Blago prerežete po sredini, in ob enem koncu sešijete, da dobite tri metre dolg kos. Zmerite punčki dolžino krila in napravite rob ter ga zašijete. Nato odnesite blago k »Plisežu«. Nato vam ga nagubajo za 460 dirnarjev. Izdelava naprej je preprosta. Zmerite obseg pasu in polagate ob pasu gube enako merno drugo na drugo toliko časa, da dobite zaželeno širino. Nato zašijte najprej pas, nato še krilo ob strani, pri tem pa pustite razporek za zadrgo.

MODA

Mladostna športna karo obleka s paspuliranim ovratnikom, gumbi in pas v najsvetlejšem rjavem odtenku

PENTAGON -

hiša ameriških generalov

V zvezi s poletom ameriškega vohunskega letala U-2 nad Sovjetsko zvezo se je šestokrat omenjal tudi Pentagon, to je sedež ameriškega vojnega ministrstva in generalnega štaba. Pentagon pa ni samo sedež ameriškega obrambnega ministrstva, ampak je postal tudi nekak center ali »živi sistem« vse ameriške vojaške strategije in sedež vsemogočne ameriške vojaške birokracije.

Ta peterokotna stavba je največja v ZDA. V njenih pisarnah dela 29.000 vojaških funkcionarjev in nameščenec. Ti imajo na razpolago 39.000 telefonov, s katerimi opravijo dnevno okoli štiri milijona telefonskih pogovorov. Stavba ima 2600 oken, hodniki pa so dolgi 25 kilometrov. Pentagon ima dva velika parkirna prostora — za 8000 avtomobilov.

Na račun hodnikov v Pentagonu je bila razdrta že marsikatera tala. Ena izmed njih je tudi tala: med drugo svetovno vojno je

prišel z bojišča v Pentagon neki kapetan poročat vrhovnemu štabu svojega rodu o razmerah na fronti. V palačo je prišel kot kapetan, po kilometrskih hodnikih pa je toliko časa iskati svoj štab, da je do njega prišel s činom polkovnika...

Ameriška vojska ima zelo zamotano organizacijo. — Enotnega vrhovnega poveljstva za vse tri rodove vojske ni. Tako je mornarica strogo ločena od letalstva in kopenske vojske, letalstvo od ostalih dveh rodov in tako naprej. Vsak rod vojske ima svoj generalni štab in svoj — proračun.

Štabi treh posameznih rodov so sicer med seboj povezani in imajo svojega poveljnika. Sedanji načelnik skupnega štaba general Twining se je pred kratkim pritožil kongresni komisiji za vojaška vprašanja, češ da med štabi treh rodov vojske ne more doseči sloge glede raketne tehnike in vesoljskih načrtov.

Največja ameriška ilustrirana revija »Life« je pred kratkim objavila dolg članek pod naslovom: »Sramotna trenja v Pentagonu«. Revija primerja načelnike štabov posameznih rodov z volkovi, ki sicer morajo drug z drugim delati, ki pa se grizejo, kadar se le morejo.

Fosforne sveče za kmetijstvo

Sovjetski biologi so izoblikovali tako imenovano »dimno« metodo izvenkorenenskega gnojenja s fosforom. Nova metoda koristno hrani rastline, hkrati pa proizvaja fosforni dim, ki varuje drevesa pred nizkimi temperaturami. — Dim proizvajajo fosforne sveče.

STENSKI TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK

Najtanjši televizijski sprejemnik, ki ga je mogoče pritrditi na steno, so izdelali v Angliji. Televizor je širok le 30 cm, zaslon pa meri po diagonali pol metra.

MEHANIČNA SETEV TRAVE

POSEBEN puhalce, ki razpršuje zmes lesne kaše in travnega semena, je pritrjen na tovornjak. Vozilo se premika po avtomobilski cesti in seje travo na obe strani. Lesna zmes oblikuje tanko skorjo, tako da se seme zaščiteni pred vetrovi. — Tako lahko posejejo v minuti 400 metrov dolg pas.

Pet šampionov? Ne! Pet turistov, Angležev, starih nad petdeset let, ki jih je naš fotoreporter ujel na filmski trak v sredo v Trziču. S kolesi so se pripeljali iz Münchena, preko Celovca v Trzič in takoj nadaljevali pot skozi Kranj in Ljubljano na Reko. »Abrahamov«, ki bi se lotili takšnega turističnega podviga je res malo, zato jim tudi mi želimo srečno pot

STANKO SUOBODNIJAK HRIBAR

Po stezi je prišel lovec Simon. Pogled na opraskanega graščaka in na poginulo mačko mu je povedal vse.

»Repar, pelji me domov!« je spet poprosil grof.

»Gospod, jaz sem Simon,« je rekel lovec in stopil k njemu.

Počasi, korak za korakom, ga je vodil na kraj, kjer je ležal jelen. Posadil ga je na praprot. Potem je k ustom nastavil trobilo in se razkoračil. Lovski rog je oznanil, da je lova konec.

Jok in Lenart sta prišla prva; pripeljala sta pse.

»Ali je kdo izmed vaju videl Reparja?« je vprašal Simon. Jeza je govorila iz njega.

»Jaz,« je odvrnil Lenart. »Tako je tekel, da mu je dvakrat odletel klobuk z glave. Kot bi trenil je bil na Vrskah.«

»Kukavica, ta Repar!« je zaničljivo pljunil Jok. Potem pa, kakor da ga je razsvetlila resna misel, se je udaril po čelu.

Lenart in Simon sta ga začudeno pogledala.

»Dobro misel imam,« je vedro rekel Japljan. »Kar koj stopim k našemu puščavniku tja k Slapu. On se spozna na rane. Dobimo se na trati pod jeseni na Homu. Saj tam čakajo hlapci s konji!« je še zaklical Simonu, ko je že hitel po gozdni stezi navzdol.

Po poti sta prišla fajmošter in vikar.

»Nesreča se je zgodila!« je zaklical Simon, ko je bil zagledal duhovna gospoda.

Gorjanski je pospešil korak. »Za pet ran! Kaj te je prizadelo, grof Harold?!« je vzkliknil ter razprostrl roke, kakor bi maševal.

»Nesreča,« je tiho odvrnil Harold in odmaknil dlani. Pa jih je koj spet pritisnil na obraz.

Gospod Rihard je kar zamižal. Odvraten mu je bil pogled na krvavo obličje grofovskega prijatelja. Pa se je kar znašel.

»Gospod grof je najprvo potreben okrepčila,« je rekel in že si

TONE SVETINA LOVČEVA HČI

Riše Milan Bačista

193.

Gore je obelil sneg. Lovce je spet vznemirjala samotna sled, ki je izginila v nedostopnem skalovju. Nekega dne je prišel oskrbnik Frelih in javil, da bo dalj časa ostal v revirju. Stari lovec je vedel, da mora imeti neke posebne namene. Iz koč v Macenskih sta hodila na lovške pohode. Tako sta nekega dne sledila Boštjanove sledi. Plezala sta za njim in prišla v Hudičeve konte. Tam sta pod previsno pečjo zagledala orjaškega gamsa Sepaveca, ki je mulil v kopo nabrano seno. Oba sta bila začudena, kdo polaga gamsu seno in soli. Takega gamsa Frelih svoj živ dan ni videl.

194.

Drugi dan sta se našemila v divje lovce. Ko sta hodila po sneženih planjavah, je Frelih bledele le o gamsu in zmerjal lovca, zakaj ni javil gospodu o njem. Pod Skednji sta ugledala človeka s puško. »Boštjan bo,« sta si oba mislila, ne da bi drug drugemu rekla. »Podrla ga bova,« je dejal Frelih, »samo blizu naju mora spustiti.« Zdaj je lovec vedel, da ima Frelih najbrž naročeno Boštjana spraviti s poti, tako da bi gospod spet varno prihajal v revir. Saj dolina sušlja, da je on spravil Boštjanovega očeta. Sila nerad se je s Frelihom podal za Boštjanom.

195.

Sla sta naravnost nadenj. Nekaj časa ju je še čakal, jima dal upanja, potem pa je izginil v skalnato, z macesni in rušjem poraslo reber in ju pričakal. Spomnil se je Nekovih besed po pogrebu. »Pazi Boštjan, spravili te bodo s poti brez žandarjev.« Prišla sta pod njega, in se tam, kjer je zmanjkalo poti, vrtela kakor v začaranem krogu. Potem sta počenila za skalo. Začelo ju je zebsti. Ko je Frelih pomolil puško izza skale, je jeknilo v pečeh. Zletela mu je iz rok. Nevidni strelec pa se je porogljivo na ves glas krohotal.

135 milijard dnevno za orožje

Predstavniki Francije v odboru za razorožitev, ki zaseda v Ženevi, Jules Moch je objavil posebno knjigo, v kateri je prikazal, koliko se na svetu porabi za oboroževanje. V knjigi navaja, da samo države, članice NATO porabijo v ta namen okrog 80 milijard dolarjev, od tega ZDA kar 50 milijard, na dan. Sovjetska zveza potroši v vojaške namene okrog 15 milijard dolarjev na dan, tako da znaša skupna potrošnja vseh držav okoli 135 milijard dolarjev na dan za oboroževanje.

Ena raketa vrste Atlas stane 20 milijard dolarjev. Omenimo naj še, da je gradnja letalonosilke »Forestal« stala ZDA 135

milijard dolarjev; ena podmornica na atomski pogon stane 32 milijard dolarjev, stratosferski bombnik pa stane toliko zlata, kolikor je sam težak. Te podatke je dal lani sam predsednik ZDA Eisenhower.

Kako veliki so ti stroški in kako malo koristijo, pa pride do izraza, če pomislimo, kaj vse bi se s temi finančnimi sredstvi dalo napraviti, če bi se izkoristila v bolj pametne namene. — Statističarji so izračunali, da so v zadnjih desetih letih na svetu porabili za oboroževanje toliko sredstev, da bi se s tistim denarjem lahko zgradilo za vsako družino štirisobno vilo z vso opremo, televizijskim sprejemni-

kom garažo in z avtomobilom v njej.

Očividno bi človeštvo vse drugače zaživelo, če bi tekma v oboroževanju prenehala in če bi se sredstva, ki se zapravljajo v ta namen, porabila v korist človeštva.

Ali je »Romantica« plagiat?

Čeprav je festival popevk v San Remu že zdavnaj minil, se o njem še vedno govori. Ni še dolgo tega, ko je dvignila precej prahu »novica«, da je Renato Rascel, ki je napisal nagrado sanremskega festivala — »Romantica«, plagiator. Njegova »Romantica«, ki je marsikoga zelo presenetila, druge pa močno razočarala, je zelo podobna stari in poznani nemški popevki »Ja, ja, der Chiantiwein«. To so ugotovili mnogi poznavalci zabavne glasbe in je seveda vse to povzročilo velik škandal po vsej Italiji. Ko je neki turinski časnik obtožil Rascela »stvarine«, se je ta skril za filmsko podjetje Titanus iz Rima in odgovoril: »Naš šlager »Romantica« se v resnici začne točno tako kot »Ja, ja, ...«, toda ujema se samo s prvimi tremi notami, sicer pa je »Romantica« napisana v šestosmisknem, nemška pa v štiričetrtinskem taktu.«

V resnici je podobnost med obema popevkama veliko večja. Za ta prepir okoli »Romantice« se je najbolj zanimal italijanski kričar Domenico Modugno, ki je prej že dve leti zapored zmagal na festivalu.

Po Rimu so nosili tudi napise za naslednjo vsebino: »Vsak kupec plošče z »Romantico«, bo dobil od nas kot dodatek zastoj še ploščo »Ja, ja, der Chiantiwein«.

„Človek, ki je preveč vedel“

Kranj, 3. junija.

Danes, ob 22. uri bo v Kinu Storič premiera ameriškega filma »Človek, ki je preveč vedel«. V glavni vlogi se nam bosta predstavila znana igralka Doris Day in James Stewart. Film je napeta vohunska zgodba, kjer mislijo napraviti atentat na nekega evropskega premiera ob priložnosti koncerta v londonskem Albert Hallu.

je odpel lovsko torbo ter potegnil čutaro iz nje. »Najprej požirek starine! Ta ti vrne moči, prijatelj Harold,« je dejal in se sklonil k grofu. Ta je odmaknil dlani in si spet zaslonil obraz.

»Obvezimo gospoda!« je svetoval Kovač.

Duša pastirja sta se spogledala. Nobeden ni imel pri sebi ničesar, kar bi mogel utrpeti za obvezo.

»Le kje kaj vzeti?« je vprašal vikar.

Lenart je segel v torbo in privlekel na dan zvitek belega platna. »Jaz imam nekaj,« je ponudil Simonu. »Na, obveži!«

»Ti znaš bolje,« mu je rekel Simon.

Lenart je zganil v dvojce platneni prtič in obvezal svojega gospoda.

Gorjanski je sedel kraj grofa in mu nastavljal čutaro na ustnice.

Gračak je naredil dolg požirek. Bolečina ga je bila užejala. Tudi Gorjanski je krepko potegnil, nato pa ponudil svojemu duhovnemu sobratu. Tudi s svinjsko pečenko je postregel grofu in vikarju.

»Še bova podirala jelene!« je s polnimi usti rekel Gorjanski in se nagnil k grofu. »Kar jutri opravim mašo na čast sveti Luciji za tvoje oči,« mu je v tolažbo obljubil in zalučil pod pot na pol oglodano kost, da sta se psa renčaje spopadla zanj. »Mrazi te, treses se,« je pristavil in se dvignil. »Pojdimo!«

Grof je vstal. Simon ga je prijel za roko. »Bi, prečastiti hoteli malo poprijeti na desni?« je popravil Gorjanskega.

»Veš, dragi Simon,« se je opravičil Gorjanski, z vikarjem moram v Zasip, da si ogledam njegovega najnovejšega konja. Dan pa je kratek.«

Lenart je brez besed pristopil in prijel ranjenca pod pazduho. Krenili so po poti navzdol.

Fajmošter je otevel svoje pse. Potem pa sta se z vikarjem po bližnjici spustila čez Dolgo ježo.

Harold je hodil s težavo. Pri vsakem koraku ga je zabolelo v glavi.

Dospeli so na ravno. Pod jeseni je hlapec sprevaljal konje.

»Spravi me v sedlo, Lenart!« je grof zaprosil kovača.

»Počakajte še malo!« ju je zadržal Simon.

Iz gošče sta prišla po poti od slapa Jok in puščavnik.

Puščavnik se je bližal naglih korakov. »Snemi obvezo!« je velel Lenartu.

»Čemu?« je vprašal Harold in stegnil roki kakor v obrambo.

»Puščavnik Boštjan, ki je ozdravil že mnogo ljudi, hoče tudi vam pomagati, gospod,« je prigovarjal kovač.

Puščavnikov pogled se je vsesal v Haroldovo obličje. Samotar je zmajal z glavo. Vzel je iz torbice leseno škaltjico, v kateri je hranil iz zdravih zeli narejeno mazilo in namazal platno. Potem ga je obvezal.

»To hladi,« je rekel grof. »Se pridi, dobri mož!« ga je povabil.

»Bom,« je obljubil puščavnik.

XII.

Po novem letu je zapadlo nekaj snega in mraz je pritisnil. Držal je ves mesec.

Potem je kapnilo od strehe in od sveče, Valentin je dobil ključ od korenin, žametne nožice so splezale na vrbe in v gori je zapel petelin. Grof pa je še vedno posedal ob kamnu, truden življenja in — slep.

Puščavnik mu je izlečil rane, da bi mu vrnil vid — tega ni zmogel.

»Vaše oči, grof, ostanejo mrtve,« mu je nedavno povedal.

»Mrtve? Slep do smrti?« je zastokal Harold. Njegov shujšani obraz je dobil ostre gube in glava mu je omahnila nazaj v naslonjač.

Mar ni bil slep, še preden mu je razdražena zver puhnila v obraz? Slep za pravičnost in viteško čast, slep za solze zatvorenih, slep za gorje ubogih. V slepi ljubezni je vzdihl svoj hčer, ker ni hotel videti njenih hudobij in ne krivice, ki jih je prizadevala ljudstvu.

In sedaj bo odvisen od oči svoje žene, od tistih žalostnih oči, ki so zaradi njega prelele že toliko solza.

Tudi hčere ne bo več videl, le njen zadirčen glas mu bo paral sree.

Te dni po svetu

PRIJATELJSKI OBISK

Te dni se mudi na uradnem obisku v naši državi norveški minister za trgovino Arne Skaug. S predstavniki naše države obravnava predvsem vprašanja v zvezi z gospodarskim odnosom med Jugoslavijo in Norveško. Pričakujejo, da se bodo zaradi splošnega ugodnega razvoja odnosov med našima dvema državama, okrepili in razširili tudi gospodarski odnosi.

VLOGA IZVEN-BLOKOVSKIH DRŽAV

Indonezijski zunanji minister dr. Subandrijo, ki se je pretekli torek vrnil v Indonezijo z dvomesečnega potovanja po tujini, kjer je spremljal predsednika Sukarno, je izjavil, da indonezijska vlada v celoti podpira zamisel, naj bi se sestali voditelji nekaterih držav, ki uveljavljajo izvenblokovsko politiko. Ta sestanek naj bi po njegovih besedah vzbudil v svetu upanje, da neuspeh predsedniške konference v Parizu ne pomeni neuspeha človeštva v prizadevanjih, da bi ohranilo mir.

NOBENIH SPREMEMB

Turški zunanji minister Selim Sarper je v sredo zvečer na sestanku z novinarji izjavil, da se turška zunanja politika ne bo spremenila. Sedanja vlada bo po ministrovih besedah morala nekoliko spremeniti zunanjo politiko le kar zadeva suverenost države. Gre za okrepitev sodelovanja s turškimi zavezniki na podlagi popolne enakosti. Na sestanku je zunanji minister še povedal, da je novo turško vlado priznalo že 31 držav.

SLOVESNE PROSLAVE

Vsa Italija je v četrtek slovesno proslavila obletnico proglastitve republike. V Rimu je bila dopoldne vojaška parada, popoldne pa sprejem v Kvirinalu. Ob tej priložnosti so vsi listi objavili uvodnike, posvečene proglastitvi republike. V uvodnikih levčarskega tiska z obžalovanjem ugotavljajo, da iz leta v leto bolj izginja tisti duh, ki je preveval prebivalstvo 2. junija 1946. leta, ko se je odločilo za republiko.

»MOND« ZAPLENJEN

Policija je danes zaplenila vse izvode sinočnje izdaje pariškega »Monda«, namenjene za Alžirijo. Kakor sodijo, je policija zaplenila alžirsko izdajo lista zaradi članka, v katerem je rečeno, da so francoski padalci mučili neko muslimanko, »zaprt v Alžiru.

TELESNA KULTURA

Ob letošnjih mladinskih delovnih akcijah

Prvega julija pričetek del na športnem stadionu

V zadnjem času je po Kranju precej razprav o gradnji centralnega športnega stadiona. Znano je že, da bodo pri gradnji stadiona sodelovale mladinske delovne brigade, vendar se nekateri s tem niso strinjali, češ da bo to gradnjo le podražilo. — Kako je stvar, smo se tokrat pozanimali pri Občinskem štabu MDB v Kranju. Zvedeli smo, da bodo brigade gradile stadion, toda ne v takšnem obsegu, kot je bilo mišljeno prvotno. Računajo, da bodo pri gradnji sodelovale štiri brigade, in sicer dve v juliju in dve v avgustu, ki bi vse skupaj štele okoli 250 gradirjev in ne 600, kot je bilo najprej predvideno.

V prvi julijski izmeni bosta delali brigadi iz Maribora in ESS iz Kranja, v drugi izmeni, v avgustu, pa brigada iz Celja in kranjska, ki jo bodo sestavljali dijaki kranjskih šol, in sicer Gimnazije, IKS »Iskre«, Vajenske

in Mlekarske šole.

Določili so tudi komandanta naselja, in sicer Ludvika Gorjanc iz Kranja. V četrtek, 2. junija, so si predstavniki Vodovoda, podjetja Elektro, Pošte in gradbenega odbora že ogledali prostor, kjer je bila 1956. leta proslava velike tekstilne stavke, da ga bodo opremili z vsemi potrebnimi instalacijami in napravami. Nato bodo tam postavili brigadirsko naselje.

Predvidevajo, da bodo stadion gradili v treh etapah. Zato nameravajo letos brigade opraviti vsa zemeljska dela in končati prepotrebno nogometno igrišče in atletske naprave.

Prav zaradi tega, ker bo ta mladinska delovna akcija v precej manjšem obsegu in ker se je v brigade prijavilo veliko števil mladincev in mladink, je Občinski komite LMS Kranj, sklenil pogodbo z Občinskim komitejem

LMS Maribor-center, da bosta dve kranjski brigadi sodelovali pri gradnji ceste Lenart—Gornja Radgona v mariborskem okraju. Iz Kranja bosta dali eno brigado Gimnazija, drugo pa Srednja tehniška tekstilna šola. Brigadi sta si preskrbeli tudi pokrovitelja. — Tako bo pokrovitelj gimnazijske brigade tovarna »Spik«, medtem ko bo pokrovitelj brigade STTS, kranjska tovarna »Sava«.

M. Ž.

Srednješolsko prvenstvo v rokometu je letos osvojila Vajeniška šola iz Kranja. Na sliki: ekipa sprejema pokal

Nogometni turnir mladih

Domžale, 3. junija. — Včeraj je bil na pobudo ObK LMS Domžale turnir mladih nogometašev v okviru proslav Dneva mladosti. Za mlada moštva so nastopali mladinski aktivni iz Lukovice, Doba, Mengša, Ihana, Usnjarskega tehnikuma in Domžal ter pionirji Doba, Mengša, Ihana in Domžal. Rezultati tekem mladih moštev so bili nanik: Ihan 3:1, Lukovica: Domžale 1:7, Mengeš: Tehnikum 1:3, Domžale: Mengeš 3:0, Domžale: Tehnikum 3:1; prvo mesto Domžale, 2. Tehnikum, 3. Mengeš, 4. Tabor, 5. Dob, 6. Lukovica. — Prvi trije so prejeli lepe nagrade od ObK LMS Domžale.

Rezultati pionirjev pa so naslednji — Domžale: Mengeš 1:0, slednji — Mengeš: Dob 4:1, Teh-

Dol: Ihan 0:3, Domžale: Ihan 0:1, Dob: Mengeš 3:0; prvo mesto je zasedel Ihan, 2. Domžale, 3. Dob, 4. Mengeš. Pionirski prvak je prejel kot nagrado garnituro copat, drugi nogometno žogo, tretji pa opremo za vratarja. Najboljši igralec je bil Andrej Vavpotič pri Domžalah, pri Usnjarskem tehnikumu pa Koren. Turnir je bil zelo dobro organiziran in obiskan.

DVE IZ KAMNIKA

● Šahovski dvoboj Kamnik: Okolica, v počastitev Tedna mladosti, se je končal z rezultatom 22:14 v korist Kamnika.

● V prvenstveni nogometni tekmi je Kamnik na svojem igrišču premagal Domžale s 3:0 (3:0).

PROIZVAJALCEM SEMENSKEGA KROMPIRJA

Na vseh nasadih semenskega krompirja so vidne že vse virusne bolezni: zvijanje listov, črtavost, kodravost in mozaik. Posamezni krompirjevi grmi se bodo v nekaj dneh strnili, listne uši, ki prenašajo virusne bolezni, se bodo tudi v kratkem pojavile na krompirju, s tem pa se bodo bolezni še bolj razširile.

Vse proizvajalce semenskega krompirja zato opozarjamo, da je treba takoj izločiti vse obolele rastline iz nasadov semenskega krompirja. Prvo izločanje viroznih rastlin je najvažnejše za zdravje celotnega nasada, zato je to delo treba opraviti čimbolj natančno.

Trgovsko — gostinsko podjetje

„DELIKATESA“ KRANJ

sprejme takoj ali po dogovoru

poslovodjo obrata (šefa) za hotel »Evropa«

kuharico kvalificirano za hotel »Evropa«

natakarja

kuharico za buffe »Delikateso«

prodajalko sladoleza, brezalkoholnih pijač in delikatesnega blaga v kiosku — sezonska zaposlitev (v poštov pridejo lahko tudi študentje)

čistilko gostilniških prostorov

Pismene ponudbe pošljite takoj na upravo podjetja

LJUDJE IN DOGODKI

Poučen primer

Spet se je našel nekdo, ki je pobrisal prah z bližnje preteklosti. Izraelska vlada je pred nekaj desetimi dnevi objavila sporočilo, da so varnostni organi aretirali enega največjih vojnih zločincev, šefa gestapovskega urada za Žide, Adolfa Eichmanna.

Aretacija je izzvala senzacijo v Izraelu in po vsem svetu. Hkrati je sprožila živahne polemike o vseh ostalih vojnih zločincih, kot so Martin Bohrmann in njemu enaki, ki jih je nürnberško sodišče obsodilo na smrt ali daljše zaporne kazni, za katerimi pa je v zmedbi ob kapitulaciji nacistične Nemčije izginila vsaka sled. Marsikateri pikra pripomba je upravičeno padla tudi na račun vseh tistih »dronih« nacistov in vojnih zločincev, ki se jim je posrečilo vrniti v zahodnonemški upravni aparat, sodstvo in v druge javne službe.

Na Eichmannovo aretacijo so oblasti v Zahodni Nemčiji reagirale tako, da so pozaprlle nekaj nacistov, ki so jih pred leti sicer že sodile, a so jih zaradi »pomanjkanja dokazov« oprostile ali pa le simbolično obsodile. Zaprli so Hermannu Krumeya, polkovnika SS, ki je bil nekakšna Eichmannova desna roka. To pa predvsem zato, ker se boje, da ne bi na bližnjem procesu pred izraelskim sodiščem Eichmann-kaj preveč povedal, kar bi lahko kompromitiralo zahodno-

nemško sodstvo. O Krumeyu, ki je bil »specialist za uničevanje poljskega prebivalstva«, in njemu podobnih, imajo zbranega mnogo gradiva Poljaki. Vendar se zahodnonemške oblasti niso hotele poslužiti teh virov, ker baje »z ene strani« niso verodostojni. Sedaj, ko bodo dokazi prišli s strani, ki jo ni mogoče strpati v »komunistično propagandno mašinerijo«, jih bo treba seveda le vsaj deloma upoštevati. Zanimivo je nadalje, da so se v Zahodni Nemčiji pojavili tudi ljudje, ki oporekajo pravico sodnika tisti državi, katere ljudstvo je Eichmann brez izjeme zapisal smrti. Ko se je v zvezi z Eichmannom začelo govoriti še o Hitlerjevi desni roki Martinu Bohrmannu, ki ga je zavezniško vojaško sodišče v Nürnbergu obsodilo na smrt (baje se sedaj skriva nekje v Južni Ameriki), pa so celo uradni predstavniki zahodnonemške vlade izjavili, da smrtna obsodba sploh ne velja več in da Bohrmannu lahko sodijo znova le nemška sodišča po nemških zakonih, ki pa ne priznajo več smrtne kazni.

Morda je primer Eichmann najbolj poučen prav v tej luči. Znova je pokazal, da je zahodnonemskim krogom zelo neljubo, če kdo dviga prah z nedavne preteklosti. V takem primeru se namreč jasno pokaže, da je nekaj gnilega in tako imenovani »novi nemški demokraciji«. Te-

daj tudi postane jasno, da imajo nedavni protizidovski izgrede v Nemčiji globlje vzroke in pomen, kot so ga skušali prikazati uradni zahodnonemški predstavniki.

»KINEMATOGRAFSKO PODJETJE KRANJ«

sprejme takoj ali po dogovoru

1 BLAGAJNČARKO za kino STORŽIČ

1 BILJETERJA za kino STORŽIČ

Plača po Tarifnem pravilniku. Pismene ponudbe z navedbo šolske izobrazbe in dosežanj zaposlitvi pošljite na upravo podjetja. Zaželeno je, da se zglasite osebno v upravi podjetja v Hotelu Evropa Kranj.

TRGOVSKO PODJETJE

„OPREMA“ - KRANJ

specializirana trgovina
z gospodinjstskimi predmeti

Ponudbe sprejme
uprava „OPREMA“ - Kranj

NESREČE

KRMILO JE ODPOVEDALO

V četrtek, 2. junija, je voznik osebnega avtomobila Ludvik Kokalj pripeljal pred bencinsko črpalko v Skofji Loki. Pri zavijanju na desno mu je odpovedalo krmilo tako, da se je zale-

tel v bencinsko črpalko. Telesnih poškodb ni bilo. Na vozilu pa je za okrog 100.000 dinarjev škoda.

SAM JE ZAKRIVIL

V četrtek ob 20.45 uri se je na Laborah v Kranju pripetila prometna nesreča. Iz Ljubljanske ceste je z osebnim avtomobilom S-17649 pripeljal Davorin Zvab iz Kranja in podrl pešca Jožeta Stefaniča. Nesrečo je zakrivil pešec in pri tem utrpel lažje poškodbe na nogi in na hrbtu. Takoj so ga prepeljali v Zdravstveni dom v Kranju.

BARAKA V OGNJU

Predvčerajšnjim ob 15.20 uri je začela goreti lesena baraka Zelezarne Jesenice, obrat Javornik. V njem so bile garderoba, delavnica Elektrosignala Ljubljana, pisarne in skladišča raznih obratov. Med drugim je zgorelo precej orodja, električnega materiala in obleka delavcev. Škoda še ni ocenjena; predvidevajo pa, da bo znašala več kot milijon dinarjev. Tudi vzrok nesreče še ni znan.